

STROKOVNA IN TEHNIČNA PODPORA PRI IZVEDBI CELOVITE PRESOJE VPLIVOV NA OKOLJE ZA PROGRAM EVROPSKE KOHEZIJSKE POLITIKE 2021–2027 – DODATEK ZA PRESOJO VPLIVOV NA VAROVANA OBMOČJA

FAZA: ZA MNENJE O USTREZNOSTI OKOLJSKEGA POROČILA

LJUBLJANA, 22. 4. 2022

Naročnik: Republika Slovenija
Služba vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
Kotnikova ulica 5
1000 Ljubljana

Odgovorni predstavnik naročnika: mag. Jože Petkovšek

Izdelovalec: Zavita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40
1000 Ljubljana

Vodja projekta: Matjaž Harmel

Skrbnica pogodbe: Sabina Cepuš

Vodja projekta priprave dodatka: Sašo Weltdt

Ključni strokovnjaki:
Matjaž Harmel, univ. dipl. gozd.
Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.
Sabina Cepuš, univ. dipl. ekol.
Aleksandra Krajnc, univ. dipl. geog.
Sašo Weltdt, univ. dipl. biol.
Matevž Premelč, univ. dipl. geog.

Razširjena ekipa sodelavcev:
Samo Škrjanec, univ. dipl. inž. gozdarstva
Jerneja Harmel, mag. okoljskih znanosti (RAvstrija)

Projekt: Strokovna in tehnična podpora pri izvedbi celovite presoje vplivov na okolje za Program evropske kohezijske politike 2021–2027 – Dodatek za presojo vplivov na varovana območja

Številka pogodbe: 45/2021; C1541-21M800005

Številka projekta: 287/2021

Ključne besede: celovita presoja vplivov na okolje | okoljsko poročilo | stanje okolja
| okoljski cilji | okoljski kazalniki

Datum: 22. 4. 2022

SEZNAM KRATIC

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CPVO	celovita presoja vplivov na okolje
DOPPS	Društvo za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije
DPN	državni prostorski načrt
EKP	Evropska kohezijska politika
EU	European Union (Evropska Unija)
HE	hidroelektrarna
HT	habitatni tip
KRVS	kohezijska regija Vzhodna Slovenija
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
NEPN	Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt
NOO	Načrt za okrevanje in odpornost
NZPO	Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti
OPN	občinski prostorski načrt
OPVP	območja pomembnega vpliva poplav
OU	omilitven ukrep
OVE	obnovljivi viri energije
PUN	Program upravljanja območij Natura 2000
PVO	presoja vplivov na okolje
ReNVPO	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja
RS	Republika Slovenija
SAC	Special Areas of Conservation
SC	strateški cilj
SPA	Special Protected Area
SVRK	Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZRSVN	Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave
ZVO	Zakon o varstvu okolja

KAZALO VSEBINE

1	Ime in kratek opis plana	2
1.1	Cilji in opis plana	2
2	Podatki o planu oziroma s planom načrtovanem posegu v naravo	2
2.1	Finančna sredstva	10
2.2	Območje plana	14
2.3	Določitve namenske rabe prostora	14
2.4	Predvideno obdobje izvajanja plana	14
2.5	Potrebe po naravnih virih	14
2.6	Predvidene emisije, odpadki in ravnanje z njimi	14
3	Podatki o varovanem območju	15
3.1	Varstveni cilji varovanega območja in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območij	15
3.1.1	Splošni cilji varstva narave, varovanih območij in območij s posebnim varstvenim statusom	15
3.1.2	Cilji varstva varovanih območij	16
3.2	Prikaz varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območij, na katerih je zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov ali kulturne dediščine predpisan drugačen režim	17
3.2.1	Varovana območja	17
3.2.2	Zavarovana območja in območja predlagana za zavarovanje	17
3.2.3	Območja Natura 2000	18
3.2.4	Druga območja s posebnim varstvenim režimom	18
3.2.4.1.	Naravne vrednote	18
3.2.4.2.	Ekološko pomembna območja	18
3.2.4.3.	Varovalni gozdovi in gozdni rezervati	19
3.2.4.4.	Vodovarstvena območja	19
3.2.4.5.	Poplavna, erozijska in plazljiva območja	19
3.2.4.6.	Kulturna dediščina	20
3.3	Povzetek veljavnih pravnih režimov na varovanih območjih ali njihovih delih	20
3.4	Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic oziroma strokovnih podlag in stopnja upoštevanja v planu, zlasti glede omilitvenih ukrepov	21
3.4.1	Naravovarstvene smernice	21
3.5	Prikaz območij dejanske rabe prostora	21
3.6	Vrste in habitatni tipi, za katere je natura območje določeno, vključno s podatki, navedenimi v standardnem obrazcu za podatke o natura območju	21
3.7	Morebitni načrti za upravljanje območja in usmeritve, ki izhajajo iz njih	22
3.8	Opis izhodiščnega stanja	22
3.9	KLjučne značilnosti habitatov ali vrst na varovanem območju	25
3.9.1	Podatki o sezonskih vplivih in vplivih naravnih motenj (suš, poplav) na kjučne habitate ali vrste na območju	25
3.9.2	Poplave	25
3.9.3	Zemeljski plazovi, usadi, podori	26
3.9.4	Erozija	26
3.9.5	Suša	27
3.9.6	Pozeba	27
3.9.7	Žled	27
4	Podatki o ugotovljenih vplivih (trajnih in začasnih) in njihovi presoji	28

4.1	Oprelitev ugotovljenih škodljivih vplivov plana ali s planom načrtovanega posega v naravo na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s kumulativnimi vplivi	28
4.2	Alternativne rešitve	33
4.3	Razlaga o možnostih omilitve škodljivih vplivov z navedbo ustreznih omilitvenih ukrepov in razlogi za konkreten izbor omilitvenega ukrepa	34
4.4	Navedbe morebitnih načrtovanih ali obravnavanih pobud za ohranjanje narave, ki lahko vplivajo na bodoče stanje območja.....	36
5	Navedbe o virih podatkov oziroma načinu njihove pridobitve in uporabljenih metodah napovedovanja vpliva in presoj	37
5.1	Zakonske osnove	37
5.2	Viri.....	38
5.3	Metode.....	40
6	Navedbe o izdelovalcih in morebitnih podizvajalcih dodatka za presojo sprejemljivosti	41
6.1	Izdelovalec poročila	41
6.2	Sodelujoči pri izdelavi poročila	41

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Cilji politik (CP), prednostne naloge (PN), specifični cilji (SC) in predvideni ukrepi in naložbe	3
Preglednica 2: Skupne finančne dodelitve po skladih in nacionalni prispevek	11
Preglednica 3: Splošni cilji varstva narave povzeti po mednarodnih in nacionalnih programih in strategijah	15
Preglednica 4: Opis varstvenih ciljev glede na vrsto varovanih območij.....	17
Preglednica 5: Omilitveni ukrepi.....	34
Preglednica 6: Priporočila	35

KAZALO SLIK

Slika 1: Pregled najbolj zastopanih rab prostora v Sloveniji	21
Slika 2: Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih vrst razvrščenih po deblih v letu 2018 (ZRSVN, 2019b).....	23
Slika 3: Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih HT razvrščenih v letu 2018 (ZRSVN, 2019b)	25

KAZALO PRILOG

- Kartografski prikazi

SPLOŠNO

Priprava *Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji* (Program EKP) izhaja iz Strategije razvoja Slovenije 2030 (SRS 2030).

Sveženj kohezijskih uredb je bil sprejet 24. junija 2021 ter objavljen v Uradnem listu EU 30. junija 2021, s čimer so bile podane pravne podlage za pripravo ter oddajo nacionalnih programov evropske kohezijske politike (EKP) za obdobje 2021–2027.

Slovenija je razdeljena na dve kohezijski regiji, pri čemer se Kohezijska regija Zahodna Slovenija (KRZS) uvršča med razvite regije, Kohezijska regija Vzhodna Slovenija (KRVS) pa med manj razvite. Razlike v razvitosti KRZS ne obstajajo le na ravni kohezijskih regij, pač pa so še bolj specifične na ravni NUTS III. Pomembno je tudi dejstvo, da je glavno mesto z okolico v celoti del KRZS, kar delno izkrivlja sliko. Zato bomo pri oblikovanju ukrepov upoštevali specifične posameznih območij.

1 IME IN KRATEK OPIS PLANA

Ime programa	Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027, Osnutek, Ljubljana, marec 2022 (Različica 1.0)
Pripravljačev programa	Služba vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
Območje izvajanja programa	Celotna Slovenija (kohezijska regija Zahodna Slovenija (KRZS) in kohezijska regija Vzhodna Slovenija (KRVŠ)) Obravnavano območje je prikazano v Kartografskih prikazih – Priloga A.
Obdobje izvajanja programa	2021–2027 (upravičen od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2029)
Namenska raba programa	Ni določena.
Dodeljena finančna sredstva (nacionalni prispevek in prispevek Unije) [milijonov EUR]	Skupaj: 4.502,5 • Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR): 1.501,9 (KRVŠ), 1.006,7 (KRZS) • Evropski socialni sklad plus (ESS+): 505,6 (KRVŠ), 338,9 (KRZS) • Kohezijski sklad (KS): 844,9 • Sklad za pravični prehod (SPP): 304,4

1.1 CILJI IN OPIS PLANA

Cilje politik (CP), ki jih podpirajo skladi opredeljuje Evropska komisija (EK) na ravni vseh držav članic v okviru *Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko* (skupna kohezijska uredba), pri čemer je zajeta večina tematskih ciljev (11) iz obdobja 2014–2020.

Slovenija se je v skladu z navedeno uredbo odločila za pripravo enega programa na nacionalni ravni, ki obsega ukrepe, sofinancirane iz

- Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR),
- Evropskega socialnega sklada plus (ESS+),
- Kohezijskega sklada (KS) ter
- Sklada za pravični prehod (SPP).

2 PODATKI O PLANU OZIROMA S PLANOM NAČRTOVANEM POSEGU V NARAVO

Prednostne naloge (PN) so prepuščene izbiri držav članic, medtem ko so specifični cilji (SC) tako kot cilji politik opredeljeni na ravni EU s strani EK.

Program mora izkazovati upravičenost izbranih ciljev politik, prednostnih nalog in specifičnih ciljev.

Preglednica 1: Cilji politik (CP), prednostne naloge (PN), specifični cilji (SC) in predvideni ukrepi in naložbe

Področja podprta s Programom EKP	Predvideni ukrepi in naložbe
CP 1: Konkurenčnejša in pametnejša Evropa s spodbujanjem inovativne in pametne gospodarske preobrazbe ter regionalne povezljivosti na področju IKT	
PN1: Inovacijska družba znanja	
SC 1.1: Razvoj in izboljšanje raziskovalne in inovacijske zmogljivosti ter uvajanje naprednih tehnologij	- Izboljšanje inovacijskega sistema in spodbude za prenos znanja. - Krepitev kapacitet za raziskave. - Krepitev vlaganj v raziskovalno razvojne in inovacijske projekte ter sodelovanje med raziskovalnimi organizacijami, gospodarstvom, upravo in ostalimi deležniki. - Sodelovanje v evropskem raziskovalnem prostoru in krepitev sinergij med različnimi viri financiranja in razvojne internacionalizacije s spodbujanjem sodelovanja podjetij in raziskovalno-razvojnih institucij na skupnih raziskovalno-razvojno-inovacijskih projektih na mednarodni ravni.
SC 1.2: Krepitev trajnostne rasti in konkurenčnosti MSP ter ustvarjanje delovnih mest v MSP, vključno s produktivnimi naložbami	- Razvoj in optimizacija ekosistema za podporo podjetništvu in inovativnosti. - Prehod novih podjetniških podjetij in novonastalih podjetij v fazo hitreje rasti (start-up podjetja in podjetja v prehodu v naslednjo fazo rasti) in ukrepov za hitrorastoča podjetja za (scale-up podjetja). - Rast in razvoj podjetij (različne spodbude, kot npr. spodbude za inovacije, vključno z družbenimi, idr.). - Internationalizacija in sodelovanje na področju makroregij preko oblikovanja partnerstev s podjetji na tujih trgih, promocije in krepitve blagovnih znamk proizvodov in storitev slovenskih podjetij v tujini ter skupnih vlaganj na tujih trgih.
SC 1.3: Razvoj znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijsko tranzicijo in podjetništvo	- Krepitev znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijsko tranzicijo in v podporo inovativnosti za podjetja in ostale deležnike v gospodarstvu. - Priprava in izvajanje fleksibilnih študijskih programov za izpopolnjevanje diplomantov. - Krepitev znanj in spretnosti sistemskih izvajalcev pametne specializacije.
SC 1.4: Izkoriščanje prednosti digitalizacije za državljane, podjetja, raziskovalne organizacije in javne organe	- Digitalizacija storitev javne uprave in družbe kot celote. - Spodbujanje digitalne preobrazbe MSP.
PN 2: Digitalna povezljivost	
SC 2.1: Izboljšanje digitalne povezljivosti	Digitalizacija in digitalna preobrazba podeželja, primestnih območij in mest.
CP 2: Bolj zelena, nizkoogljična Evropa, ki je odporna in prehaja na gospodarstvo z ničelnim ogljičnim odtisom s spodbujanjem čistega in pravičnega energetskega prehoda, zelenih in modrih naložb, krožnega gospodarstva, blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje ter preprečevanja in obvladovanja tveganj ter trajnostne mestne mobilnosti	
PN3: Zelena preobrazba za podnebno nevtralnost	
SC 3.1: Spodbujanje energetske učinkovitosti in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov	- Ukrepi energetske prenov stavb (tudi javnih) z upoštevanjem trajnostne gradnje ter naprednim upravljanjem sistemov v in na stavbah (tudi javnih). - Ukrepi ozaveščanja socialno ranljivih skupin in omogočanje njihovega dostopa do nepovratnih sredstev ter zmanjšanje energetske revščine.
SC 3.2: Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo	Spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE.

Področja podprta s Programom EKP	Predvideni ukrepi in naložbe
(EU) 2018/2001, vključno s trajnostnimi merili, določenimi v navedeni direktivi	• Spodbujanje novih daljinskih sistemov na OVE (ogrevanje in hlajenje). • Spodbujanje izkoriščanja tekočih in plinastih biogoriv.
SC 3.3: Razvoj pametnih energetskih sistemov, omrežij ter hrambe zunaj vseevropskega energetskega omrežja (TEN-E)	• Naložbe v pospešitev novih energetskih skupnosti, pretvorbo viškov električne energije iz OVE ter za povezovanje omrežij za potrebe shranjevanja energije.
SC 3.4: Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov	• Zmanjšanje poplavne ogroženosti na območjih pomembnega vpliva poplav, ki izkazujejo najvišjo stopnjo pripravljenosti za izvedbo. • Nadgradnja sistema za opozarjanje in osveščanje na vremensko pogojene izredne razmere ter prilagajanje nanje v spremenjenem podnebj. • Ukrepi za odziv na podnebno pogojene nesreče.
SC 3.5: Spodbujanje dostopa do vode in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri	• Odprava neskladij v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE. • Spodbujanje trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri z urejanjem vodovodnih sistemov nad 10.000 prebivalcev.
SC 3.6: Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, gospodarno z viri	• Spodbujanje krožnih inovacijskih procesov in učinkovite rabe virov v podjetjih. • Reaktivacija funkcionalno razvrednotenih območij. • Spodbujanje investicij za izboljšanje sistema ravnanja z odpadki, za krepitev podpornega okolja na tem področju celotne države in s tem izboljšanje samozadostnosti države, skladno s hierarhijo ravnanja z odpadki.
SC 3.7: Izboljšanje varstva in ohranjanja narave ter biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture, tudi v mestnem okolju, in zmanjšanje vseh oblik onesnaževanja	• Ukrepi za izboljšanje stanja biotske raznovrstnosti v omrežju Natura 2000 in na drugih prednostnih območjih varstva narave. • Izboljšanje sistema seznanjanja in opozarjanja državljanov o onesnaženosti zunanjega zraka. • Ukrepi za zagotavljanje in izboljšanje zelene infrastrukture ter dostopa prebivalcev do zelene infrastrukture v urbanih območjih
PN 4: Trajnostna urbana mobilnost	
SC 4.1: Spodbujanje trajnostne večmodalne mestne mobilnosti v okviru prehoda na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika	• Infrastruktura za trajnostno mobilnost v urbanih območjih. • Spodbujanje uporabe alternativnih goriv v mestih.
CP 3: Bolj povezana Evropa z izboljšanjem mobilnosti	
PN 5: Bolj povezana Evropa z izboljšanjem mobilnosti	
SC 5.1: Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odpornega na podnebne spremembe	• Investicije v posodobitev in nadgradnjo železniškega omrežja TEN-T za izboljšanje učinkovitosti prevoza potnikov in tovora za doseganje TEN-T standardov ter umik tranzitnega tovarnega prometa iz središč mest in urbanih naselij: • nadgradnja proge Ljubljana–Divača • nadgradnja železniške proge na odseku Kranj–Jesenice • nadgradnja medpostajnih odsekov na železniški progi Zidani Most–Dobova • Projekti na državnih cestah na podlagi njihovega pozitivnega vpliva na prometno varnost: • rekonstrukcija odsekov A1 od razcepa Kozarje do Vrhnike s priključkom Dragomer • sanacija 1. cevi predora Karavanke
SC 5.2: Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne	• Ukrepi, ki se nanašajo na izgradnjo razvojnih osi in drugih regionalnih povezav, ki bodo izboljšale dostop do omrežja TEN-

Področja podprta s Programom EKP	Predvideni ukrepi in naložbe
nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne na podnebne spremembe, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo	T, prioritetne projekte na regionalnem železniškem omrežju ter izgradnjo državnega kolesarskega omrežja: • nadgradnja železniške proge Maribor–Prevalje – d.m. – Faza 1 • nadaljevanje del na 3. in 3.b razvojni osi • državno kolesarsko omrežje • neinfrastrukturni ukrepi trajnostne mobilnosti na horizontalni ravni • infrastruktura za trajnostno mobilnost na lokalni ravni
CP 4: Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic	
PN 6: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela	
SC 6.1: Izboljšanje dostopa do zaposlitve in aktivacijski ukrepi za vse iskalce zaposlitve, zlasti mlade, predvsem z izvajanjem jamstva za mlade, dolgotrajno brezposelne in prikrajšane skupine na trgu dela ter neaktivne osebe kot tudi s spodbujanjem samozaposlovanja in socialnega gospodarstva	• izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja za učinkovito in hitro spodbujanje dostopa do zaposlitve za ciljne skupine starejših, nižje izobraženih, invalidov in neaktivnih v njihovem obdobju delovne aktivnosti preko aktivacije z usposabljanjem in izobraževanjem brezposelnih oseb in spodbudami za zaposlitev • Izvajanje programov za ohranitev na trgu dela tistih skupin, katerih zaposlitev oziroma samozaposlitev je ogrožena ali začasna, zmanjševanje in preprečevanje prekarnosti ter preprečevanje prehoda nazaj v brezposelnost za ciljne skupine, ki se soočajo z atipičnimi oblikami dela (zaposleni v kulturi) • Ukrepi spodbujanja samozaposlovanja in socialnega gospodarstva
SC 6.2: Posodabljanje institucij in služb trga dela za oceno in predvidevanje potreb po veščinah ter zagotavljanje pravočasne in prilagojene pomoči in podpore pri usklajevanju ponudbe in povpraševanja na trgu dela, prehodih in mobilnosti	• Razvoj in nadgradnja platforme za dolgoročno napovedovanje kompetenc oz. znanj in spretnosti. • Nadaljnja delovanja mreže EURES nacionalnih uradov za usklajevanje, ki deluje v podporo mobilnosti delavcev pri vstopanju na EU trg dela
SC 6.3: Spodbujanje uravnotežene zastopanosti spolov pri udeležbi na trgu dela, enakih delovnih pogojev ter boljšega usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, tudi z dostopom do cenovno ugodnega otroškega varstva in oskrbe za vzdrževane osebe	• Ukrepi predmetnega specifičnega cilja niso predvideni.
SC 6.4: Spodbujanje prilagajanja delavcev, podjetij in podjetnikov na spremembe, aktivnega in zdravega staranja ter zdravega in dobro prilagojenega delovnega okolja, ki obravnava tveganja za zdravje	• Dvig kakovosti delovnega okolja in pogojev za delo s ciljem podaljševanja obdobja delovne aktivnosti, predvsem starejših, vključno z javnim sektorjem • Spodbujanje medgeneracijskega sodelovanja s poudarkom na prenosu znanja in usposobljenosti med generacijami
SC 6.5: Izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in relevantnosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno s potrjevanjem neformalnega in priložnostnega učenja, da bi podprli pridobivanje ključnih kompetenc, tudi podjetniških in digitalnih veščin, ter	• Krepitev ključnih kompetenc • izboljšanje kakovosti in učinkovitosti izobraževanja in usposabljanja • Digitalna preobrazba izobraževanja • Karierni razvoj strokovnih in vodstvenih delavcev v vzgoji in izobraževanju • Krepitev ustreznosti izobraževalnega sistema za trg dela

Področja podprta s Programom EKP	Predvideni ukrepi in naložbe
s spodbujanjem uvedbe dualnih sistemov usposabljanja in vajeništev	• Krepitev sodelovanja izobraževalnih ustanov s področja poklicnega in strokovnega izobraževanja z delodajalci oziroma socialnimi partnerji • Vzpostavitev celovitega podpornega okolja na visokošolskih zavodih • Ukrepi s področja vseživljenjske karijerne orientacije • Krepitev kariernih centrov za mlade • Spodbujanje razvoja novih vsebin na področju izobraževanja nadarjenih dijakov ter izboljševanje obstoječih pristopov za prožnejše oblike učenja • Ukrepi na področju štipendij za specializirane poklice v kulturi
SC 6.6: Spodbujanje enakopravnega dostopa do kakovostnega in vključujočega izobraževanja in usposabljanja ter dokončanja takega izobraževanja in usposabljanja, zlasti za prikrajšane skupine, in sicer od predšolske vzgoje in varstva prek splošnega izobraževanja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja, do terciarne ravni ter izobraževanja in učenja odraslih, vključno z olajševanjem učne mobilnosti za vse in dostopom za invalide	• Ukrepi v okviru predmetnega specifičnega cilja niso predvideni.
SC 6.7: Spodbujanje vseživljenjskega učenja, zlasti prožnih možnosti za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo za vse, ob upoštevanju podjetniških in digitalnih veščin, boljše predvidevanje sprememb in zahtev po novih veščinah na podlagi potreb trga dela, olajševanje kariernih prehodov in spodbujanje poklicne mobilnosti	• Izvajanje podpornih aktivnosti za izvajanje vseživljenjskega učenja (promocijske in animacijske aktivnosti ter učna pomoč) • Ukrepi za pridobitev srednješolske izobrazbe in kvalifikacij, prekvalifikacije, nadaljnje poklicno izpopolnjevanje in usposabljanje, ter izboljšanje temeljnih in poklicnih kompetenc in splošne izobraženosti, vključno z digitalnimi in drugimi ključnimi kompetencami za vseživljenjsko učenje • Krepitev kakovosti sistema izobraževanja odraslih
SC 6.8: Izboljšanje učinkovitosti trgov dela in vključevanja vanje ter dostopa do kakovostne zaposlitve z razvojem socialne infrastrukture in spodbujanjem socialnega gospodarstva	• Ukrepi v okviru predmetnega specifičnega cilja niso predvideni.
SC 6.9: Doslednejše zagotavljanje enakega dostopa do vključujočih in kakovostnih storitev na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja z razvojem dostopne infrastrukture, tudi s krepitvijo odpornosti za izobraževanje in usposabljanje na daljavo in prek spleta	• Investicije v obstoječe in nove objekte s področja izobraževanja in usposabljanja • Zagotovitev ustrezne informacijsko-komunikacijske tehnologije javnih visokošolskih zavodov in javnih visokošolskih knjižnic • Zagotovitev ustrezne IKT infrastrukture in opreme organizacij v mladinskem sektorju
PN 7: Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost	

Področja podprta s Programom EKP	Predvideni ukrepi in naložbe
SC 7.1: Pospeševanje dejavnega vključevanja za spodbujanje enakih možnosti, nediskriminacije in aktivne udeležbe ter povečevanje zaposljivosti, zlasti za prikrajšane skupine	• Spodbujanje socialnega vključevanja oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialne izključenosti z identificiranimi ovirami pri vstopanju na trg dela • Ukrepi za podporo izvajanju lažjega prehoda mladih s posebnimi potrebami na trg dela • Izvajanje izobraževanj za zaprte osebe • Zaposlovanje, usposabljanje in spodbujanje socialne vključenosti pripadnikov ranljivih družbenih skupin na področju kulture.
SC 7.2: Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja državljanov tretjih držav, tudi migrantov	• Ukrepi v okviru predmetnega specifičnega cilja niso predvideni.
SC 7.3: Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja marginaliziranih skupnosti, kot so Romi	• Ukrepi v okviru predmetnega specifičnega cilja niso predvideni.
SC 7.4: Krepitev enakopravnega in pravočasnega dostopa do kakovostnih, vzdržnih in cenovno ugodnih storitev, vključno s storitvami, ki spodbujajo dostop do stanovanj in storitev oskrbe, usmerjene v posameznika, vključno s storitvami zdravstvene oskrbe; posodabljanje sistemov socialne zaščite, vključno s spodbujanjem dostopa do socialne zaščite, s posebnim poudarkom na otrocih in prikrajšanih skupinah; izboljšanje dostopnosti, tudi za invalide, učinkovitosti in odpornosti sistemov zdravstvene oskrbe in storitev dolgotrajne oskrbe	• Krepitev socialno varstvenih storitev • Strokovna podpora ter krepitev kadrovskega potenciala pri obvladovanju ključnih izzivov na področju dolgotrajne oskrbe in zdravstva • Krepitev odpornosti sistema dolgotrajne oskrbe in integracija dolgotrajne oskrbe ter zdravstvenega varstva s ciljem celostne obravnave oseb, ki potrebujejo dolgotrajno oskrbo • Obvladovanje starostne krhkosti • Ukrepi za zgodnje prepoznavanje demence • Ukrepanje na področju problematike prepovedanih drog • Krepitev duševnega zdravja • Izobraževanje kadrov na področju nujne medicinske pomoči • Krepitev digitalne pismenosti zaposlenih v zdravstvu in dolgotrajni oskrbi ter krepitev zdravstvene pismenosti prebivalcev • Preventivne aktivnosti: • Širitev in nadgradnja preventivnih programov in skupnostnega pristopa, izobraževanje in usposabljanje • Športno-rekreacijski in preventivni programi za krepitev zdravja in aktiviranja vseh generacij • Zagotavljanje podpornega okolja za razvoj in implementacijo novih storitev, produktov in modelov za naslavljanje družbenih izzivov na inovativen način
SC 7.5: Spodbujanje socialnega vključevanja oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialni izključenosti, vključno z najbolj ogroženimi osebami in otroki	• Programi socialnega vključevanja • Ukrepi socialnega vključevanja oseb s posebnimi potrebami • Ukrepi mreže večgeneracijskih centrov ter večnamenskih romskih centrov • Izvajanje različnih aktivnosti na področju zaprtih oseb in oseb v probaciji • Ukrepi za izboljšanje integracije priseljencev v izobraževalni sistem
SC 7.6: Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja marginaliziranih skupnosti, gospodinjev z nizkimi dohodki ter prikrajšanih skupin, tudi ljudi s posebnimi potrebami, s celostnimi	• Investicije v socialno infrastrukturo (nakup in adaptacija oziroma prilagoditev obstoječih stavb) • Vzpostavitev stanovanjskih skupin za izvedbo deinstitutionalizacije socialno varstvenih zavodov • Skupnostni centri za oskrbo oseb z demenco in drugih oblik upada kognitivnih funkcij

Področja podprta s Programom EKP	Predvideni ukrepi in naložbe
ukrepi, vključno s stanovanjskimi in socialnimi storitvami	• Bivalne enote za začasno reševanje stanovanjskih potreb ranljivih ciljnih skupin • Bivalne enote za mladostnike in odrasle z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju
SC 7.7: Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja državljanov tretjih držav, tudi migrantov, s celostnimi ukrepi, vključno s stanovanjskimi in socialnimi storitvami	• Ukrepi v okviru predmetnega specifičnega cilja niso predvideni.
SC 7.8: Zagotavljanje enakega dostopa do zdravstvenega varstva in krepitev odpornosti zdravstvenih sistemov, vključno z osnovnim zdravstvenim varstvom, ter spodbujanje prehoda z institucionalne oskrbe na oskrbo v družini in skupnosti	• Investicije v zdravstvu se nanašajo na povečane potrebe po rehabilitaciji bolnikov po različnih obolenjih in poškodbah, na naraščajoče število onkoloških bolnikov in skrajšanje časa prihoda nujne medicinske pomoči, predvsem na obrobni območjih Slovenije. Ministrstvo za zdravje pripravlja mapiranje potreb, na podlagi katerega bo razvidno v katere javne zdravstvene zavode, ki izvajajo zdravstvene dejavnosti na način vzpodbujanja deinstitucionalizacije, se bo investiralo.
PN 8: Trajnostna turizem in kultura	
SC 8.1: Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah	• Revitalizacija in obnova kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture • Spodbujanje kulturno-turističnih produktov • Vlaganja v javno turistično infrastrukturo
CP 5: Evropa, ki je bližje državljanom, in sicer s spodbujanjem trajnostnega in celostnega razvoja vseh vrst območij ter lokalnih pobud	
PN 9: Trajnostni razvoj lokalnih območij	
SC 9.1: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti v mestnih območjih	• Naslavljanje urbanega razvoja in endogene razvojne politike – povečanje kakovosti, raznolikosti in dostopnosti urbanih vsebin, krepitev kakovosti življenja v mestu, oživljanje premalo izkoriščenih urbanih ambientov ter stanovanjskih sosesk ali degradiranih območij mest in aktivacija občanov: • ukrepi iz sklopa urbane prenove, kot npr. revitalizacija degradiranih urbanih območij, celovite prenove (protipotresna varnost, energetska, dostopnost) tudi objektov kulturne dediščine, nakup zgradb v javnem interesu, ureditev javnih površin, vzpostavitev zunanjih večfunkcionalnih rekreativnih površin idr. • ukrepi iz sklopa urbane kulture (npr. javni odprti in zaprti prostori, ki ponujajo prostor za družbeno inoviranje, večje vključevanje občanov v skupnost, spodbujanje multikulturalnosti).
SC 9.2: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja	• Izgradnja vključujoče družbe in nadaljnji celostni družbeno-gospodarski razvoj območij LAS: • podpora trajnostnim oblikam lokalnega podjetništva, turizma, varovanju naravne in kulturne dediščine, revitalizaciji javnih površin za skupno uporabo, preventivi in varovanju zdravja, medgeneracijskemu sodelovanju, krepitevi kompetenc, skrbi za starejše, mlade in druge prikrajšane skupine ter socialni vključenosti.
CP 6: Evropa za pravični prehod	
PN 10: Prestrukturiranje premogovnih regij	
SC 10.1: Sklad za pravični prehod	Območni načrt za pravični prehod SAŠA regije: • pravični energetski prehod:

Področja podprta s Programom EKP	Predvideni ukrepi in naložbe
	• celovito preureditev sistema daljinskega ogrevanja, ki bo zagotavljal cenovno dostopen vir energije za ogrevanje in hlajenje ob hkratnem ohranjanju kakovosti zraka • naložbe v učinkovito rabo energije v gospodinjstvih in gospodarstvu • naložbe v dvig proizvodnih zmogljivosti za proizvodnjo električne energije iz OVE, vzpostavitvi OVE skupnosti z namenom zmanjšanja energetske revščine in revitalizacije prostorsko in okoljsko degradiranih območij (v skladu z načelom onesnaževalec plača), digitalizaciji in vzpostavitvi pametne energetske infrastrukture v kombinaciji z mobilnostjo in porabniki, naložbam v kapacitete za shranjevanje viškov energije iz OVE ter pilotnim projektom za proizvodnjo energije iz OVE oziroma razvoj rešitev na področju shranjevanja električne energije tudi v povezavi s spodbujanjem e-mobilnosti, pilotnih projektov za proizvodnjo sintetičnega metana in vodika • zaposlitve in veščine za vse: • ukrepi za krepitev kompetenc za vse starostne skupine v formalnem in neformalnem okolju vključno s poklicnim usmerjanjem in validiranjem kompetenc za zmanjšanje neskladij med usposobljenostjo in trgom dela • ukrepi za zmanjševanje brezposelnosti kot posledica prehoda iz premogovništva ter vzpostavitev podpornega okolja in partnerstva za kadre za ustvarjanje novih delovnih mest • ukrepi za socialno vključevanje ranljivih družbenih skupin ter preprečevane zdrsa v socialno izključenost in revščino • boljša regionalna povezljivost in trajnostna mobilnost: • podpora javnemu potniškemu prometu (polnilnice za e-kolesarjenje, e-vozila, polnilnice za vodik, ...) in digitalizaciji pri vzpostavljanju inovativnih mobilnostnih rešitev • trajnostni, prožni in raznolik gospodarski razvoj: • naložbe v raziskave, razvoj in inovacije ter proizvodne zmogljivosti predvsem v podjetjih z odločujočim regionalnim vplivom ter v malih in srednjih podjetjih (predvsem proizvodni sektor): v sklopu tega ukrepa bo podpora namenjena tako tistim strateškim podjetjem, ki bodo zaradi izstopa iz premoga predstavljala steber gospodarske in socialne stabilnosti v regiji kot tudi malim in srednjim podjetjem • produktivne naložbe za diverzifikacijo v podjetjih (MSP, upravičena tudi podjetja regionalnega pomena), ki bodo na področjih, skladnih s S5, krepila proizvodne, storitvene in/ali raziskovalno razvojne dejavnosti za pospeševanje dvojnega prehoda • razvoj start-up ekosistema ter spodbujanje podjetij s potencialom hitre rasti, vključno z ekonomsko poslovno infrastrukturo • postopna sanacija in revitalizacija prostorsko in okoljsko degradiranih območij: • razgradnja in sprememba namena objektov, povezanih z rabo premoga

Področja podprta s Programom EKP	Predvideni ukrepi in naložbe
	• sanacija prostorsko in okoljsko degradiranih območij, ki so posledica premogovne dejavnosti/rabe premoga na katerih ni pričakovati nadaljnje degradacije • sanacija pregrade oziroma nasipa med Velenjskim in Družmirskim jezerom Območni načrt za pravični prehod Zasavske regije: • izkoriščanje potencialov za razogljičenje regije: • izgradnja kapacitet za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov • izboljšanje energetske učinkovitosti se bo podpora osredotočala na podporo gospodinjstvom ter gospodarstvu • trajnostni, prožni in raznolik gospodarski razvoj: • naložbe v raziskave, razvoj in inovacije ter proizvodne zmogljivosti regije predvsem v podjetjih z odločujočim regionalnim vplivom ter v malih in srednjih podjetjih (proizvodni sektor) • podpora produktivnim naložbam za diverzifikacijo v podjetjih (MSP, upravičena tudi podjetja regionalnega pomena), ki bodo na področjih, skladnih s S5, krepila proizvodne, storitvene in/ali raziskovalno razvojne dejavnosti za pospeševanje dvojnega prehoda • razvoj start-up ekosistema ter spodbujanje podjetij s potencialom hitre rasti, vključno z ekonomsko poslovno infrastrukturo • izboljšanje znotraj in zunaj-regijske povezanosti • ukrepi za trajnostno reševanje prvih milj dnevnih migracij • visoko motivirani in usposobljeni prebivalci: • ukrepi za krepitev kompetenc za vse starostne skupine v formalnem in neformalnem okolju vključno s poklicnim usmerjanjem za zmanjšanje neskladij med usposobljenostjo in trgom dela • ukrepi za večanje zaposljivosti v regiji in vzpostavitev podpornega okolja in partnerstva za kadre za ustvarjanje novih delovnih mest • ukrepi za socialno vključevanje ranljivih družbenih skupin ter preprečevane zdrs v socialno izključenost in revščino
CP 7: Tehnična pomoč	

2.1 FINANČNA SREDSTVA

Preglednica 2: Skupne finančne dodelitve po skladih in nacionalni prispevek

Številka CP/SC SPP ali TP	PN	Osnova za izračun podpore unije (skupni upravičeni stroški ali javni prispevek)	Sklad	Kategorija regij*	Prispevek Unije (a)=(b)+(c)+(i)+(j)	Razčlenitev prispevka Unije				Nacionalni prispevek (d)=(e)+(f)	Okvirna razčlenitev Nacionalnega prispevka		Skupaj (g)=(a)+(d)	Stopnja sofinanciranja (h)=(a)/(g)
						Prispevek Unije		Znesek prilagodljivosti			Javna (e)	Zasebna (f)		
						Brez tehnične pomoči na podlagi člena 36 (5)	Za tehnično pomoč na podlagi člena 36 (5)	Brez tehnične pomoči na podlagi člena 36 (5)	Za tehnično pomoč na podlagi člena 36 (5)					
						(b)	(c)	(i)	(j)					
CP1	1	Javna/skupna	ESRR	Bolj razvite regije	248.627.701,24	239.925.731,70	8.701.969,54			372.941.551,86	372.941.551,86		621.569.253,10	0,40
				Regije v prehodu	-								-	#DEL/O!
				Manj razvite regije	478.721.650,36	461.966.392,60	16.755.257,76			84.480.291,24	84.480.291,24		563.201.941,60	0,85
				Najbolj oddaljene in severne redko poseljene regije	-								-	#DEL/O!
CP1	2	Javna/skupna	ESRR	Bolj razvite regije	4.352.331,61	4.200.000,00	152.331,61			6.528.497,42	6.528.497,42		10.880.829,03	0,40
				Regije v prehodu	-								-	#DEL/O!
				Manj razvite regije	64.735.751,30	62.470.000,00	2.265.751,30			11.423.956,11	11.423.956,11		76.159.707,41	0,85
				Najbolj oddaljene in severne redko poseljene regije	-								-	#DEL/O!
CP2	3	Javna/skupna	ESRR	Bolj razvite regije	113.668.390,78	109.689.997,10	3.978.393,68			170.502.586,17	170.502.586,17		284.170.976,95	0,40
				Regije v prehodu	-								-	#DEL/O!
				Manj razvite regije	366.265.668,39	353.446.370,00	12.819.298,39			64.635.117,95	64.635.117,95		430.900.786,34	0,85
				Najbolj oddaljene in severne redko poseljene regije	-								-	#DEL/O!
		Kohezijski sklad	Ni relevantno	302.661.660,18	295.095.118,68	7.566.541,50			53.410.881,21	53.410.881,21		356.072.541,39	0,85	
CP2	4	Javna/skupna	ESRR	Bolj razvite regije	17.774.635,13	17.152.522,90	622.112,23			26.661.952,70	26.661.952,70		44.436.587,83	0,40
				Regije v prehodu	-								-	#DEL/O!
				Manj razvite regije	39.170.984,46	37.800.000,00	1.370.984,46			6.912.526,67	6.912.526,67		46.083.511,13	0,85
				Najbolj oddaljene in severne redko poseljene regije	-								-	#DEL/O!
CP3	5	Javna/skupna	ESRR	Bolj razvite regije	-	-	-			-	-		-	#DEL/O!
				Regije v prehodu	-								-	#DEL/O!
				Manj razvite regije	111.281.803,11	107.386.940,00	3.894.863,11			19.637.965,25	19.637.965,25		130.919.768,36	0,85
		Javna/skupna	Kohezijski sklad	Ni relevantno	415.530.952,81	405.142.679,00	10.388.273,81			73.328.991,67	73.328.991,67		488.859.944,48	0,85

Strokovna in tehnična podpora pri izvedbi celovite presoje vplivov na okolje za
Program evropske kohezijske politike 2021–2027 2027 – Dodatek za presojo vplivov na varovana območja

CP4	6	Javna/skupna	ESRR	Bolj razvite regije	-	-	-			-	-		-	#DEL/O!	
				Regije v prehodu	-						-		-	#DEL/O!	
				Manj razvite regije	44.347.150,26	42.795.000,00	1.552.150,26			7.825.967,69	7.825.967,69		52.173.117,95	0,85	
				Najbolj oddaljene in severne redko poseljene regije	-					-		-	#DEL/O!		
		Javna/skupna	ESS	Bolj razvite regije	90.512.380,33	86.891.885,12	3.620.495,21			135.768.570,50	135.768.570,50		226.280.950,83	0,40	
				Regije v prehodu	-					-		-		#DEL/O!	
				Manj razvite regije	286.864.908,95	275.390.312,59	11.474.596,36			50.623.219,23	50.623.219,23		337.488.128,18	0,85	
				Najbolj oddaljene in severne redko poseljene regije	-					-		-	#DEL/O!		
CP4	7	Javna/skupna	ESRR	Bolj razvite regije	-	-	-			-	-		-	#DEL/O!	
				Regije v prehodu	-					-		-		-	#DEL/O!
				Manj razvite regije	81.382.798,20	78.534.400,26	2.848.397,94			14.361.670,27	14.361.670,27		95.744.468,47	0,85	
				Najbolj oddaljene in severne redko poseljene regije	-					-		-		#DEL/O!	
		Javna/skupna	ESS	Bolj razvite regije	45.050.277,35	43.248.266,26	1.802.011,09			67.575.416,03	67.575.416,03		112.625.693,38	0,40	
				Regije v prehodu	-					-		-		#DEL/O!	
				Manj razvite regije	142.912.318,97	137.195.826,21	5.716.492,76			25.219.820,99	25.219.820,99		168.132.139,96	0,85	
				Najbolj oddaljene in severne redko poseljene regije	-					-		-		#DEL/O!	
CP4	8	Javna/skupna	ESRR	Bolj razvite regije	-	-	-			-	-		-	#DEL/O!	
				Regije v prehodu	-					-		-		-	#DEL/O!
				Manj razvite regije	20.659.489,89	19.936.407,74	723.082,15			3.645.792,33	3.645.792,33		24.305.282,22	0,85	
				Najbolj oddaljene in severne redko poseljene regije	-					-		-		#DEL/O!	
CP5	9	Javna/skupna	ESRR	Bolj razvite regije	18.267.329,56	17.627.973,03	639.356,53			27.400.994,34	27.400.994,34		45.668.323,90	0,40	
				Regije v prehodu	-					-		-		#DEL/O!	
				Manj razvite regije	70.054.727,12	67.602.811,67	2.451.915,45			12.362.598,90	12.362.598,90		82.417.326,02	0,85	
				Najbolj oddaljene in severne redko poseljene regije	-					-		-		#DEL/O!	

Strokovna in tehnična podpora pri izvedbi celovite presoje vplivov na okolje za
Program evropske kohezijske politike 2021–2027 2027 – Dodatek za presojo vplivov na varovana območja

SPP	10	Javna/skupna	SPP	Sredstva v skladu s členom 3 uredbe o SPP		113.288.670,00	108.757.123,20	4.531.546,80			19.992.118,24	19.992.118,24		133.280.788,24	0,85
				Sredstva v skladu s členom 4 uredbe o SPP		145.435.873,00	139.618.438,08	5.817.434,92			25.665.154,06	25.665.154,06		171.101.027,06	0,85
				Sredstva v skladu s členom 7 uredbe o SPP (v povezavi s sredstvi v skladu s členom 3 uredbe o SPP)		-					-			-	#DEL/0!
				Sredstva v skladu s členom 7 uredbe o SPP (v povezavi s sredstvi v skladu s členom 4 uredbe o SPP)		-					-			-	#DEL/0!
TP	PN 5 TP na podlagi člena 36(4) uredbe o skupnih določbah					-					-			-	#DEL/0!
TP	PN 6 TP na podlagi člena 37 uredbe o skupnih določbah					-					-			-	#DEL/0!
			Skupaj ESRR	Bolj razvite regije		402.690.388,32	388.596.224,73	14.094.163,59	-	-	604.035.582,49	604.035.582,49	-	1.006.725.970,81	0,40
				Regije v prehodu										-	#DEL/0!
				Manj razvite regije		1.276.620.023,09	1.231.938.322,27	44.681.700,82	-	-	225.285.886,41	225.285.886,41	-	1.501.905.909,50	0,85
				Najbolj oddaljene in severne redko poseljene regije										-	#DEL/0!
			Skupaj ESS	Bolj razvite regije		135.562.657,68	130.140.151,38	5.422.506,30	-	-	203.343.986,53	203.343.986,53	-	338.906.644,21	0,40
				Regije v prehodu										-	#DEL/0!
				Manj razvite regije		429.777.227,92	412.586.138,80	17.191.089,12	-	-	75.843.040,22	75.843.040,22	-	505.620.268,14	0,85
				Najbolj oddaljene in severne redko poseljene regije										-	#DEL/0!
		SPP	Sredstva v skladu s členom 3 uredbe o SPP		113.288.670,00	108.757.123,20	4.531.546,80	-	-	19.992.118,24	19.992.118,24	-	133.280.788,24	0,85	
			Sredstva v skladu s členom 4 uredbe o SPP		145.435.873,00	139.618.438,08	5.817.434,92	-	-	25.665.154,06	25.665.154,06	-	171.101.027,06	0,85	
Skupaj Kohezijski sklad					718.192.612,99	700.237.797,68	17.954.815,31	-	-	126.739.872,88	126.739.872,88	-	844.932.485,87	0,85	
Skupaj					3.221.567.453,00	3.111.874.196,14	109.693.256,86	-	-	1.280.905.640,83	1.280.905.640,83	-	4.502.473.093,83	0,72	

2.2 OBMOČJE PLANA

Območje plana zajema celotno Slovenijo (kohezijska regija Zahodna Slovenija (KRZS) in kohezijska regija Vzhodna Slovenija (KRVSS)). Obravnavano območje je prikazano v Kartografskih prikazih – Priloga A.

2.3 DOLOČITVE NAMENSKE RABE PROSTORA

Program EKP ne določa namenske rabe prostora.

2.4 PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA

Predvideno obdobje izvajanja plana med leti 2021–2027 (upravičen od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2029).

2.5 POTREBE PO NARAVNIH VIRIH

Zaradi izvajanja Programa EKP se bodo povečale potrebe po obnovljivih naravnih virih (voda, lesna biomasa). Predvideni posegi (gradnja objektov, prometne infrastruktura, OVE ...) bodo pomenili večje gradbene posege, zato lahko pričakujemo tudi povečevanje potreb po mineralnih surovinah.

2.6 PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJE Z NJIMI

Program EKP obsega različne mehke in infrastrukturne ukrepe za prehod družbe v nizkoogljičnost, s čimer se bodo zmanjševale tudi emisije onesnaževal v zrak. Posamezni ukrepi EKP lahko na emisije v zrak vplivajo tudi negativno zaradi umeščanja novih virov onesnaževanja.

Programa EKP predvideva izvedbo urejanja sistemov odvajanja in čiščenja odpadnih voda, sanacijo neustreznih ureditev ter odpravo škodljivih posledic neustreznega odvajanja odpadne vode ter revitalizacijo okoljsko degradiranih in razvrednotenih območij. Bo pa z izvedbo programa prišlo do gradnje novih objektov in izvajanja dejavnosti (predvsem prometne infrastrukture, novogradnje v gospodarstvu in javnem sektorju ter naložbe v OVE), ki bodo vir odpadnih voda s katerimi se bo ravnala v skladu s področno zakonodajo.

Z gradnjo in obnovo objektov in infrastrukture v okviru Programa EKP lahko pričakujemo povečano nastajanje gradbenih odpadkov. Zaradi razvoja gospodarskih dejavnosti lahko pričakujemo tudi povečano nastajanje komunalnih odpadkov. Ukrepi spodbujanja razvoja obnovljivih virov lahko dolgoročno prinesejo večje količine nastalih odpadnih solarnih panelov in izrabljenih hranilnikov energije. Pomemben ukrep z vidika ravnanja z odpadki je vezan na *Investicije v naprave za visoko učinkovito soproizvodnjo toplote in električne energije za daljinsko ogrevanje in hlajenje z nizkimi emisijami v življenjskem ciklu za energetska izrabo preostankov komunalnih odpadkov*. Energetska izraba odpadkov lahko ob neustreznem načrtovanju prispeva k zmanjšanju privlačnosti preprečevanja, ponovne uporabe in recikliranja odpadkov.

3 PODATKI O VAROVANEM OBMOČJU

3.1 VARSTVENI CILJI VAROVANEGA OBMOČJA IN DEJAVNIKI, KI PRISPEVAJO K OHRANITVENI VREDNOSTI OBMOČIJ

3.1.1 SPLOŠNI CILJI VARSTVA NARAVE, VAROVANIH OBMOČIJ IN OBMOČIJ S POSEBNIM VARSTVENIM STATUSOM

Preglednica 3: Splošni cilji varstva narave povzeti po mednarodnih in nacionalnih programih in strategijah

Strategija/Program	Cilji
<i>Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20-30), katere del je tudi Nacionalni program varstva narave</i>	VAROVANJE, OHRANJANJE IN IZBOLJŠEVANJE NARAVNEGA KAPITALA: Biotska raznovrstnost in naravne vrednote – Nacionalni program varstva narave: • ohranjanje ugodnega stanja domorodnih prosto živečih vrst, • ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti habitatnih tipov, zlasti tistih na ekološko pomembnih območjih in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v PUN), • preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst oziroma obvladovanje njihovega vnosa in širjenja, • prepoznanje, ovrednotenje in ohranjanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti, • spremljanje stanja v obsegu, ki omogoča ugotavljanje stanja ohranjenosti vseh evropsko pomembnih vrst ter vrst in habitatnih tipov, ključnih kot kazalci stanja, ter stanja naravnih vrednot, • spremljanje in izboljšanje ravnanj z živalmi prostoživečih vrst, odvzetih iz narave za zadrževanje v ujetništvu, gojitve, prikazovanja javnosti, trgovine ali druge namene, • pravična in poštena delitev koristi od uporabe genskih virov ter njihove poznejše rabe in trženja, • kartiranost in ovrednotenost ekosistemskih storitev ter njihova vrednost upoštevana pri pripravi in sprejemu razvojnih, prostorskih in drugih strateških ali operativnih dokumentov, • vzpostavljenost in vzdrževanost ključne zelene infrastrukture, • povečanje znanja o biotski raznovrstnosti in njenem pomenu na vseh ravneh družbe; Cilji povezani z naravnimi vrednotami: • dolgoročna ohranitev naravnih vrednot tako, da se njihove vrednostne lastnosti čim manj spreminjajo, • raba naravnih vrednot, ki prednostno pred drugimi oblikami splošne ali posebne rabe omogoča vsakomur spoznavanje in doživljanje naravnih vrednot v njihovih naravnih značilnostih in danostih, • urejena in nadzorovana splošna posebna raba naravnih vrednot brez negativnih vplivov na vrednostne lastnosti naravnih vrednot, • izpopolnjeni podatki o naravnih vrednotah in njihovem stanju, med drugimi tudi o vrednostnih lastnostih po posameznih zvrsteh, • redno spremljanje stanja naravnih vrednot; Cilji povezani z zavarovanimi območji: • učinkovito upravljanje že vzpostavljenih zavarovanih območij; • ustanovitev novih širših zavarovanih območij in ožjih zavarovanih območij, prednostno na naravovarstveno najbolj občutljivih površinah.
Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (MOP, 2002)	Ohranjanje biotske raznovrstnosti: • ohranjanje ekosistemov skozi ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov,

Strategija/Program	Cilji
	• ohranjanje tradicionalne ekstenzivne rabe prostora, ki ohranja visoko biotsko raznovrstnost, krajinsko pestrost in kulturno identiteto krajine, • ohranitev ugodnega stanja vseh domorodnih živalskih in rastlinskih vrst (in njihovih habitatov) ter genomov (in genov), s posebnim poudarkom na kvalifikacijskih vrstah, • preprečitev drobljenja populacij in povezovanje nekoč povezanih populacij za ohranjanje pretoka genov, • trajnostna raba sestavin biotske raznovrstnosti.
Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije	Ohranjanje narave: • spodbujanje ohranjanja biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in naravnih procesov kot bistvenih sestavin kakovostnega naravnega okolja, • zagotavljanje ustrezne vključitve biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot v gospodarjenje z naravnimi viri in prostorom, • vzpostavitev omrežja posebnih varstvenih območij in zavarovanih območij.
Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 (Council of the EU, 2020)	• izboljšanjem in širitvijo omrežja zavarovanih območij, • v EU zavarovati vsaj 30 % kopnega in 30 % morja. • strogo zavarovati vsaj tretjino zavarovanih območij, kar znaša 10 % kopnega v EU in 10 % morja v EU, • določiti ekološke koridorje, • pripravo ambicioznega načrta EU za obnovo narave, • trendi in stanje ohranjanja vseh zavarovanih habitatov in vrst do leta 2030 ne poslabšajo.
Strategija EU za trajnostni razvoj (A European Union Strategy for Sustainable Development (Council of the EU, 2020))	Zaustaviti upad biotske raznovrstnosti in prispevati k bistvenemu zmanjšanju upada biotske raznovrstnosti na svetovni ravni.

3.1.2 CILJI VARSTVA VAROVANIH OBMOČIJ

Program obravnava celotno ozemlje Republike Slovenije, zato so cilji povzeti po *Zakonu o ohranjanju narave (ZON)* in *Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)*.

Cilj *Direktive o habitatih (Direktiva Sveta 92/43/EGS)* je prispevati k zagotavljanju biotske raznovrstnosti z ohranjanjem naravnih habitatov in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst na evropskem ozemlju držav članic. Ukrepi, sprejeti na podlagi te direktive, so namenjeni vzdrževanju ali obnovitvi ugodnega stanja ohranjenosti naravnih habitatov in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst v interesu Skupnosti.

Cilj *Direktive o pticah (Direktiva 2009/147/ES)* je ohranjanje vseh prostoživečih ptic v EU z določitvijo pravil za njihovo zaščito, upravljanje in nadzor. Zajema ptice, njihova jajca, gnezda in habitate. V skladu z direktivo o pticah je potrebno sprejeti ukrepe za ohranitev, vzdrževanje ali ponovno vzpostavitev zadostne raznovrstnosti in površine habitatov za vse kvalifikacijske vrste ptic.

V skladu s prvim odstavkom šestega člena *Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)* se na osnovi ekoloških potreb posameznih vrst in habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura območje opredeljeno, določijo varstveni cilji na Natura območjih z namenom ohranjanja, vzdrževanja ali izboljšanja obstoječe lastnosti nežive in žive narave, ki prispevajo k ugodnemu stanju

rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov. Če je na Natura območju več habitatov vrst ali habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura območje opredeljeno, se upoštevajo med seboj usklajeni varstveni cilji.

Varstveni cilji območij Natura 2000 in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja, so opredeljeni v Programu upravljanja območij Natura 2000 (v nadaljevanju: PUN) za obdobje 2015 do 2020. PUN v prilogi 6.1 določa varstvene cilje, ki se praviloma nanašajo na vsako vrsto oziroma habitatni tip na vsakem območju Natura 2000, izhajajo pa iz varstvenih ciljev v skladu z *Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)*. Opredeljene cilje je treba upoštevati pri presojah planov in posameznih posegov. Glede na stanje v naravi podrobnejši varstveni cilji določajo ali je treba zatečeno stanje ohranjati, obnoviti ali izboljšati, vse zato, da bi vrste oziroma habitatni tipi ostali ali se povrnili v ugodno stanje ohranjenosti.

Varstveni cilji zavarovanih območij so v skladu z ZON določeni v aktu o zavarovanju, s katerim se je ustanovilo posamezno zavarovano območje oz. varstveni cilji so opredeljeni v načrtu upravljanja posameznega zavarovanega območja, če je načrt predpisan.

Preglednica 4: Opis varstvenih ciljev glede na vrsto varovanih območij

Varovana območja	Varstveni cilji
Natura 2000 območja <i>Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)</i>	Ohranitev ali doseganje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, za katere je določeno območje Natura.
	Ohranjanje celovitosti območij Natura v smislu ohranjanja njihovih ekoloških struktur, funkcij in varstvenega potenciala.
	Ohranjanje povezanosti območij Natura.
Zavarovana območja <i>Zakon o ohranjanju narave (ZON)</i>	Ohranjanje zavarovanih območij ob upoštevanju varstvenih ciljev in režimov iz akta o zavarovanju ter upoštevanje namenov zavarovanja,

3.2 PRIKAZ VARSTVENIH, VAROVANIH, ZAVAROVANIH, DEGRADIRANIH IN DRUGIH OBMOČIJ, NA KATERIH JE ZARADI VARSTVA OKOLJA, OHRANJANJA NARAVE, VARSTVA NARAVNIH VIROV ALI KULTURNE DEDIŠČINE PREDPISAN DRUGAČEN REŽIM

3.2.1 VAROVANA OBMOČJA

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja med varovana območja uvršča zavarovana območja, posebna območja varstva (POV), posebna ohranitvena območja (POO) oz. potencialna posebna ohranitvena območja (pPOO).

3.2.2 ZAVAROVANA OBMOČJA IN OBMOČJA PREDLAGANA ZA ZAVAROVANJE

V Sloveniji so trenutno zavarovani 1 narodni park, 3 regijski parki, 46 krajinskih parkov, 1 strogi naravni rezervat, 56 naravnih rezervatov in 1.161 naravnih spomenikov. Zavarovanih je 270.184 ha, kar je 13,33 % površine Slovenije (ARSO, stanje november 2021). Zavarovana območja so prikazana v Kartografskih prikazih – Priloga H in v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2022).

3.2.3 OBMOČJA NATURA 2000

V skladu z *Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)* je na ozemlju Slovenije določenih 355 območij Natura 2000. Od tega jih je 324 določenih na podlagi *Direktive o habitatih* in 31 na podlagi *Direktive o pticah*. Skupna površina v območjih Nature 2000 je 7.681 km², od tega 7.675,5 km² na kopnem in 5,5 km² na morju (ARSO, WFS). To predstavlja 37,46 % površine Slovenije. Prihaja do prekrivanja območij, saj je več kot polovica površin, predlaganih na podlagi *Direktive o habitatih*, znotraj predlaganih posebnih varstvenih območij po *Direktivi o pticah*. Območja Nature 2000 so prikazana v Kartografskih prikazih – Priloga F in v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2022).

3.2.4 DRUGA OBMOČJA S POSEBNIM VARSTVENIM REŽIMOM

3.2.4.1. NARAVNE VREDNOTE

Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oziroma del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. Naravne vrednote so zlasti geološki pojavi, minerali in fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemski kraški pojavi, podzemске jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava (4. člen ZON).

Naravne vrednote so lahko državnega (NVDP) ali lokalnega pomena (NVLP). Zvrsti naravnih vrednot se določajo na podlagi naravnih vrednot, pri čemer se upoštevajo zlasti značilnosti naravnih pojavov in naravnih oblik. Zvrsti naravnih vrednot so: geomorf – geomorfološka površinska naravna vrednota, geomorfp – geomorfološka podzemeljska naravna vrednota, geol – geološka naravna vrednota, hidr – hidrološka naravna vrednota, bot – botanična naravna vrednota, zool – zoološka naravna vrednota, ekos – ekosistemska naravna vrednota, drev – drevesna naravna vrednota, onv – oblikovana naravna vrednota.

Določena so tudi območja pričakovanih naravnih vrednot.

Na ozemlju Slovenije ima status naravnih vrednot 17.432 delov narave, od tega, 12.148 podzemnih jam (ARSO WFS). Naravne vrednote so prikazane v Kartografskih prikazih – Priloga I in v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2022).

3.2.4.2. EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA

Ekološko pomembno območje je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti (32. člen ZON).

Uredba o ekološko pomembnih območjih določa ekološko pomembna območja v Sloveniji in varstvene usmeritve za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja habitatnih tipov ter prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov na teh območjih.

Ekološko pomembna območja glede na 32. člen ZON so:

- Območja habitatnih tipov, ki so biotsko izjemno raznovrstni ali dobro ohranjeni, kjer so habitatni ogroženih ali endemičnih rastlinskih ali živalskih vrst in habitatni vrst, ki so mednarodno pomembne po merilih ratificiranih mednarodnih pogodb, ali ki drugače prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti.
- Območja habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispevajo k ohranjanju naravnega ravnovesja s tem, da so glede na druga ekološko pomembna območja uravnoteženo biogeografsko razporejena in sestavljajo ekološko omrežje.
- Habitatni mednarodno varovanih vrst.
- Selitvene poti živali.
- Območja, ki bistveno prispevajo h genski povezanosti populacij rastlinskih ali živalskih vrst.

V Sloveniji imamo trenutno 305 ekološko pomembnih območij, katerih skupna površina znaša 1.355.292 ha, kar predstavlja 66 % ozemlja Slovenije.

EPO so prikazana v Kartografskih prikazih – Priloga J in v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2022).

3.2.4.3. VAROVALNI GOZDOVI IN GOZDNI REZERVATI

Območja varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov opredeljuje Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. Predstavljajo gozdove, ki varujejo zemljišča usadov, izpiranja in krušenja, gozdovi na strmih obronkih ali bregovih voda, gozdovi, ki so izpostavljeni močnemu vetru, gozdovi, ki v hudourniških območjih zadržujejo prenatrsko odtekanje vode in zato varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdni pasovi, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi, gozdovi v kmetijski in primestni krajini z izjemno poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ter gozdovi na zgornji meji gozdne vegetacije. Gozdni rezervati so gozdovi s posebnim namenom z izjemno poudarjeno raziskovalno funkcijo. To so gozdovi, ki so zaradi svoje razvojne faze in dosedanjega razvoja izjemno pomembni za raziskovanje, proučevanje in spremljanje naravnega razvoja gozdov, biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter kulturne dediščine.

V Sloveniji je trenutno 1681 varovalnih gozdov s skupno površino 98.762 ha in 170 gozdnih rezervatov s skupno površino 9.508 ha. Varovalni gozdovi in gozdni rezervati so prikazani v Kartografskih prikazih – Priloga C.

3.2.4.4. VODOVARSTVENA OBMOČJA

Vodovarstvena območja so prikazana v Kartografskih prikazih – Priloga D.

3.2.4.5. POPLAVNA, EROZIJSKA IN PLAZLJIVA OBMOČJA

Poplavna, erozijska in plazljiva območja so prikazana v Kartografskih prikazih – Priloga E, Priloga L in Priloga M.

3.2.4.6. KULTURNA DEDIŠČINA

Varovanje kulturne dediščine ureja *Zakon o varstvu kulturne dediščine*. V Sloveniji je v letu 2021 registriranih 30.358 enot kulturne dediščine (vključno s priporočilno dediščino). Prostorsko večja območja varovanja prepoznanih kvalitete predstavljajo 217 enot kulturne krajine, 22 enot zgodovinske krajine in 1.154 enot naselbinske dediščine. Kulturna dediščina na obravnavanem območju je prikazana v Kartografskih prikazih – Priloga K.

3.3 POVZETEK VELJAVNIH PRAVNIH REŽIMOV NA VAROVANIH OBMOČJIH ALI NJIHOVIH DELIH

NATURA 2000

Varstvene usmeritve za območja Natura izhajajo iz *Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)*. Uredba določa, da se na Natura območjih posegi in dejavnosti načrtujejo tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotских in biotских sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenjane, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na območja Natura se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti na potencialnih območjih Natura, ki so načrtovani v skladu z usmeritvami iz prejšnjega odstavka, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

ZAVAROVANA OBMOČJA

Varstvene usmeritve za zavarovana območja izhajajo iz *Zakona o ohranjanju narave (ZON)*. Ta določa, da se posegi in dejavnosti na zavarovanem območju morajo izvajati v skladu s predpisanimi pravili ravnanja iz akta o zavarovanju, s katerim se ustanovi zavarovano območje.

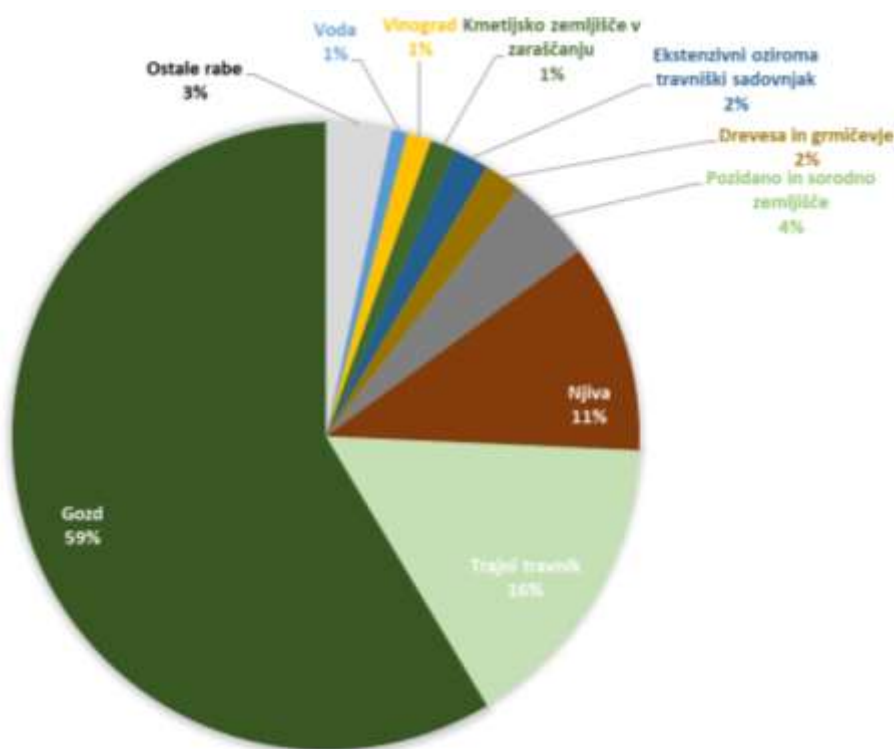
3.4 PODATKI O PRIDOBITVI NARAVOVARSTVENIH SMERNIC OZIROMA STROKOVNIH PODLAG IN STOPNJA UPOŠTEVANJA V PLANU, ZLASTI GLEDE OMILITVENIH UKREPOV

3.4.1 NARAVOVARSTVENE SMERNICE

Smernice nosilcev urejanja prostora v postopku priprave Programa EKP niso bile pridobljene.

3.5 PRIKAZ OBMOČIJ DEJANSKE RABE PROSTORA

EKP je strateški dokument, ki ne vpliva na dejansko rabo prostora. Dejanska raba prostora je prikazana v Kartografskih prikazih – Priloga B, razmerja med posameznimi kategorijami dejanskih rab so prikazana na sliki 2.

Slika 1: Pregled najbolj zastopanih rab prostora v Sloveniji

3.6 VRSTE IN HABITATNI TIPI, ZA KATERE JE NATURA OBMOČJE DOLOČENO, VKLJUČNO S PODATKI, NAVEDENIMI V STANDARDNEM OBRAZCU ZA PODATKE O NATURA OBMOČJU

Predmet pričujočega dodatka je presoja načrta na strateški ravni v skladu z varstvenimi cilji, opredeljenimi v poglavju 3.1 in ne presoja vplivov na posamezne kvalifikacijske vrste ali HT.

Natančne lokacije posegov v EPK niso poznane, zato sezname in podatki o kvalifikacijskih vrstah in habitatnih tipih niso relevantni. Kvalifikacijske vrste in habitatne tipe za posamezno območje Natura 2000 določa *Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)*. Podatki o vsakem posameznem območju Natura 2000 so zbrani v standardnem obrazcu za območje Natura 2000 in so dostopni v Naravovarstvenem atlasu (<http://www.naravovarstveni-atlas.si>).

3.7 MOREBITNI NAČRTI ZA UPRAVLJANJE OBMOČJA IN USMERITVE, KI IZHAJAJO IZ NJIH

NATURA 2000

Za območja Natura 2000 je v veljavi PUN, ki med drugim določa:

- podrobne varstvene cilje in ukrepe za njihovo zagotavljanje na območjih Natura 2000 (Priloga 6.1 PUN »Cilji in ukrepi«),
- seznam načrtov rabe naravnih dobrin – planov, ki so lahko neposredno potrebni za varstvo območij Natura (gozdnogospodarski načrti, načrti lovišč in lovsko upravljavski načrti, načrti ribiških okolišev),
- raziskovalne aktivnosti na področju bazičnih aplikativnih znanosti, ki so nujno potrebne za izboljšanje poznavanja ekologije rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov,
- monitoring kazalcev stanja vrst in habitatnih tipov.

ZAVAROVANA OBMOČJA

Trenutno so veljavni naslednji načrti upravljanja zavarovanih območij:

- Načrt upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016–2025 (*Uredba o Načrtu upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016–2025*);
- Načrt upravljanja Krajinskega parka Strunjan za obdobje 2018–2027 (*Uredba o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Strunjan za obdobje 2018–2027*);
- Načrt upravljanja Krajinskega parka Goričko za obdobje 2021–2025 (*Uredba o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Goričko za obdobje 2021–2025*);
- Načrt upravljanja Naravnega rezervata Škocjanski zatok (*Uredba o Načrtu upravljanja Naravnega rezervata Škocjanski zatok za obdobje 2015–2024*).

3.8 OPIS IZHODIŠČNEGA STANJA

NATURA 2000

Slovenija je v skladu z *Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)* določila 355 območij Natura 2000.

Na stanje biotske raznovrstnosti lahko posredno sklepamo iz ocen v Poročilu po 17. členu *Direktive o habitatih* (ZRSVN, 2019a) v katerem je bilo ugotovljeno sledeče končno stanje kvalifikacijskih vrst iz priloge II *Direktive o habitatih*:

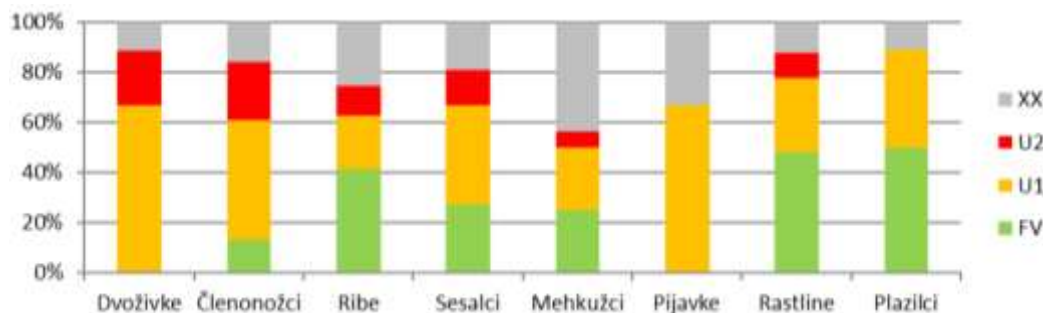
- 30 % vseh vrst je v ugodnem stanju ohranjenosti,
- 38 % vseh vrst je v neugodnem, nezadostnem, stanju ohranjenosti,
- 14 % vseh vrst je v neugodnem, slabem, stanju ohranjenosti in

- pri 18 % vseh vrst stanja ni bilo mogoče oceniti.

Ugotovljeni so bili tudi kratkoročni trendi ocen stanja ohranjenosti vrst. Ti so:

- v 3 % naraščajoč,
- v 25 % stabilen,
- v 24 % padajoč in
- v 48 % neznan.

Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih vrst po deblih prikazuje Slika 2.

Legenda: FV – ugodno stanje, U1 – neugodno stanje, U2 – slabo stanje, XX – stanja ni mogoče določiti

Slika 2: Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih vrst razvrščenih po deblih v letu 2018 (ZRSVN, 2019b)

V poročilu po 12. členu *Direktive o pticah* morajo države članice EU poročati o izvajanju nacionalnih predpisov, ki so bili sprejeti na podlagi direktive. Poroča se na 6 let. Glavni poudarek poročila je na stanju in trendih populacij ptic iz direktive tako na območjih Natura 2000 kot na območju cele države. Za poročanje odgovorno Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, koordinator poročanja je Zavod RS za varstvo narave, strokovni del poročila so v večjem delu pripravili v Društvu za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije (DOPPS).

Poročilo iz leta 2018 (ZRSVN, 2019b) kratkoročne trende velikosti populacij za 271 vrst ptic. Trend je:

- naraščajoč pri 17 % populacij ptic,
- stabilen pri 17 % populacij ptic,
- padajoč pri 21 % populacij ptic,
- nihajoč pri 1 % populacij ptic,
- negotov pri 13 % populacij ptic,
- neznan pri 31 % populacij ptic.

Poročilo iz leta 2018 kratkoročne trende velikosti populacij za 210 vrst gnezdilk. Trend je:

- naraščajoč pri 16 % populacij ptic,
- stabilen pri 19 % populacij ptic,
- padajoč pri 19 % populacij ptic,
- nihajoč pri 2 % populacij ptic,
- negotov pri 12 % populacij ptic in
- neznan pri 32 % populacij ptic.

DOPPS v Monitoringu splošno razširjenih vrst ptic za določitev slovenskega indeksa ptic kmetijske krajine (Kmedl in sod., 2020) navaja, da:

- je trend kmetijskih vrst ptic zmeren upad; v zadnjih petih letih (od leta 2015 naprej) je trend v rahlem porastu ter stabilen za travniške vrste. Pri tem sta tako indeks kmetijskih vrst v celoti (81,6 %) kot indeks travniških vrst (61,7 %) sta še vedno zelo nizka glede na izhodiščno stanje v letu 2008. Večina upada ptic kmetijske krajine je nastala zaradi upada travniških vrst; trend netravniških vrst in generalistov je zelo podoben in se ne razlikuje statistično značilno. Najnižje indekse imajo znotraj indeksa travniških vrst naslednje vrste: poljski škrjanec (40,3), repnik (40,4), repaljščica (49,4), drevesna cipa (55,1); značilnost teh vrst je, da so vezane v precejšnjem delu svojega habitata na obsežnejše površine ekstenzivno vzdrževanih travnikov, za razliko od večine ostalih vrst v travniškem indeksu, ki so vezane tudi na ostale kmetijske površine, predvsem zaraščajoče se travnike in visokodebelne sadovnjake. Na trende vrst njihov selitveni status verjetno nima vpliva.

Uredba o habitatnih tipih habitatni tip definira kot biotopsko ali biotsko značilno in prostorsko zaključeno enota ekosistema, katere ohranjanje v ugodnem stanju prispeva k ohranjanju ekosistemov.

Prevladujoči prvotni naravni ekosistemi v Sloveniji so gozdovi, med negozdnimi ekosistemi pa površine nad gozdno mejo in nekatere pod njo (skalne stene, morje, morska obala, vodotoki, stoječe vode, močvirja, barja in podzemeljski ekosistemi) (ARSO, 2001). Človek je s svojimi dejavnostmi stanje spremenil in tako povečal število ekosistemov. Nastali so številni drugotni ekosistemi, kot so kmetijske in urbane površine ter umetni vodni ekosistemi. Vrednotenje habitatnih tipov je potrebno za določanje varstvenih ukrepov, načrtovanje in presojo vplivov na okolje pri posegih (ARSO, 2001).

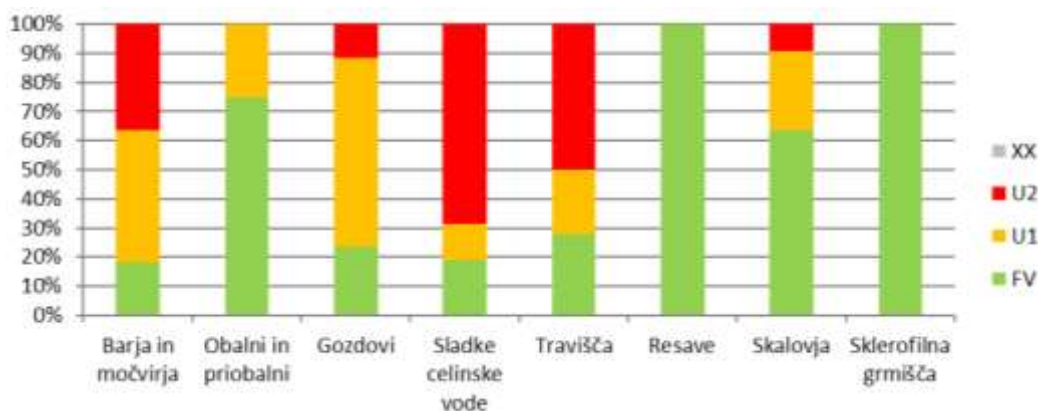
V *Zbirnem poročilu po 17. členu Direktive o habitatih* (ZRSVN, 2019b) je bilo ugotovljeno sledeče končno stanje kvalifikacijskih habitatnih tipov:

- 38 % vseh kvalifikacijskih HT ima ugodno stanje ohranjenosti,
- 32 % vseh kvalifikacijskih HT je v neugodnem, nezadosten, stanju ohranjenosti,
- 30 % vseh kvalifikacijskih HT je v neugodnem, slabem, stanju ohranjenosti.

Ugotovljeni so bili tudi kratkoročni trendi ocen stanja ohranjenosti kvalifikacijskih HT. Ti so:

- v 1 % naraščajoč,
- v 61 % stabilen,
- v 35 % padajoč in
- v 3 % neznan.

Najugodnejša stanja ohranjenosti so ugotovljena pri resavah in sklerofilnih grmiščih ter obalnih in priobalnih HT ter skalovjih. Najslabše je stanje habitatnih tipov sladkih celinskih voda (Slika 3).

Legenda: FV – ugodno stanje, U1 – neugodno stanje, U2 – slabo stanje, XX – stanja ni mogoče določiti

Slika 3: Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih HT razvrščenih v letu 2018 (ZRSVN, 2019b)

V *Zbirnem poročilu po 17. členu Direktive o habitatih* (ZRSVN, 2019b) je v kontinentalni biogeografski regiji z oceno ohranitvenega stanja ugodno ocenjen samo HT kraška presihajoča jezera in polja. Neugodno ohranitveno stanje je ugotovljeno pri prehodnih barjih, združbah bele kljunke na šotnem mahu, izviri s trdo vodo, vegetaciji tekočih voda ter Ilirskih hrastovo-belogabrovih gozdovih. Slabo stanje ohranjenosti je ugotovljeno pri sestojih navadne rezike, bazičnih nizkih barjih, evrosibirskih amfibijskih združbah z enoletnicami, podvodnih preprogah parožnic, pionirskih združbah prodišč gorskih rek in potokov ter pri alpskih rekah, lesnati vegetaciji s sivo vrbo (*Salix eleagnos*) vzdolž njihovih bregov, hrastovo-jesenovi-brestovi gozdovi ob velikih rekah ter srednjeevropska črna jelševja in jesenovja ob tekočih vodah.

ZAVAROVANA OBMOČJA

Sistematično spremljanje stanja zavarovanih območij v Sloveniji ni vzpostavljeno.

3.9 KLJUČNE ZNAČILNOSTI HABITATOV ALI VRST NA VAROVANEM OBMOČJU

Predmet pričujočega dodatka je presoja EKP na strateški ravni v skladu z opredeljenimi cilji v poglavju 3.1 in ne presoja vplivov na posamezne kvalifikacijske vrste ali HT. Lokacije posegov v NEPN niso poznane, zato podatki o ključnih značilnostih habitatov ali vrst na območju niso relevantni.

3.9.1 PODATKI O SEZONSKIH VPLIVIH IN VPLIVIH NARAVNIH MOTENJ (SUŠ, POPLAV) NA KLJUČNE HABITATE ALI VRSTE NA OBMOČJU

3.9.2 POPLAVE

Na vseh petih porečjih v Sloveniji se manjše poplave dogajajo vsako leto. Za Slovenijo so značilni štirje tipi poplav: nižinske in hudourniške poplave, poplave na kraških poljih in poplave morja. Poplavno ogroženih je prek 300.000 ha površin, največ je ozkih dolinskih tal vzdolž hudourniških grap. Večje in obsežnejše poplave lahko pričakujemo na 94.000 ha površin. Najobsežnejša poplavna območja so v nižinsko-ravninskih predelih severovzhodne in subpanonske Slovenije ter v predalpskih dolinah in kotlinah, ki odmakajo šavrinsko gričevje in hribovje. Najnižje obrečne ravnice ob Ledavi, Muri in Ščavnici prekrivajo obsežna poplavna območja. Prav tako je Drava pod Mariborom obdana s prostranim poplavnim svetom, na široko poplavlja kmetijsko zemljo tudi

vsi njeni pritoki, še zlasti Pesnica, Polskava in Dravinja. Vzhodna in osrednja Dolenjska z Belo krajino imata več manjših poplavnih območij ob Kolpi, Krki, Temenici, Mirni in ob njihovih pritokih. Ljubljansko barje, ki je na meji med alpskim in dinarskim gorskim sistemom, je najboljšežnejše poplavno območje. Katastrofalne poplave ogrožajo južni del Ljubljane ter del Celja, Laškega, Krškega, Slovenj Gradca, Murske Sobote, Železnikov, Škofje Loke, Litije, Grosuplja, Kočevja in mnoga druga naselja. Analize statističnih podatkov kažejo trend povečevanja pretokov voda na slovenskih rekah, zato mnogi dosednji ukrepi za zaščito pred visokimi vodami ne ustrezajo več, zaradi česar se povečuje poplavna ogroženost.

3.9.3 ZEMELJSKI PLAZOVI, USADI, PODORI

V Sloveniji je plazenje tal zelo pogosto, dogaja se na približno eni tretjini njenega ozemlja. Razlikuje se glede na hitrost in globino. Plazovite površine sestavljajo labilna in pogojno stabilna zemljišča, ki običajno plazijo ob veliki namočenosti tal ali zaradi neustreznih posegov v prostor, ki porušijo obstoječe ravnovesje zemljin. V Sloveniji najdemo zemeljske plazove skoraj povsod, razen na območju primorskega in dolenjskega krasa. Ne pojavljajo se v pretežnem območju karbonatnih alpsko-dinarskih grebenov in na planotah. Prav tako tudi ne v debeložrnatih prodnatih in morenskih nanosih v dolinah Soče, Save, Savinje, Drave in Mure. Najbolj pogosti so zemeljski plazovi v permokarbonskih, glinastih in grafitoidnih skrilavcih v osrednjih Karavankah od Rateč do Jezerskega, v Posavskem hribovju od Kresnic do Sevnice, med Kočevjem in Brodom na Kolpi in tudi v škofjeloškem hribovju do Idrije. Tudi v paleozojskih glinastografitnih in sljudastokloridnih skrilavcih Jezerskega in okoli Črne na Koroškem so pogosti nevarni plazovi. Prav tako so lahko veliki in nevarni plazovi na staroterziarnem flišu na območju od Solkana do Razdrtega in od Črnega Kala do Rakitovca v Istri. Zelo nevarni so tudi plazovi v oligocenski sivici na Gorenjskem, v Posavskem hribovju, v Celjski kotlini in okrog Ormoža ter plazovi v miocenskih in panonskih glinah, ki so v okolici Kamnika, na severnem vznožju Gorjancev, okoli Krškega, Podčetrтка, Tuhinjske doline ter Goričkega, Haloz, Dravinjskih in Slovenskih goric. V Sloveniji so pogosti tudi kamniti plazovi, med katerimi so najnevarnejši skalni podori. Usadov je največ v vzhodni in severovzhodni Sloveniji. Za subpanonske usade je značilno, da so preperelinski in trgajo predvsem preperelino, včasih le pedološko odejo ali celo samo travno rušo. Usadi se najraje trgajo na travnikih in sadovnjakih, med katerimi so njive in vinogradi, od koder se steka več padavinske vode, kar travna pobočja dodatno obteži. Gospodarjenje oziroma izraba zemljiških površin na ogroženih območjih je seveda možna, vendar le pod določenimi pogoji.

3.9.4 EROZIJA

Dosedanje raziskave so pokazale, da se erozijski procesi v Sloveniji odvijajo na skoraj 9.000 km² ali na 44 % njene površine. Nad 4.000 km² teh površin je na hudourniških območjih, ki jih brazda nad 10.000 hudourniških strug. Na teh površinah je spiranje in odplavljanje erozijskega materiala ter zasipavanje rodovitnih zemljišč z jalovimi naplavinami večje, od obnove rodovitnih tal. Zaradi erozije je močno prizadetih okoli 30.000 ha površin, od tega odpade tretjina vseh površin na odprta žarišča globinske ali bočne erozije ter na območja udorov in usadov.

3.9.5 SUŠA

Suša je v širšem pomenu besede dalj časa trajajoče pomanjkanje vode, do katerega pride iz različnih vzrokov. Na podlagi analiz podatkov za obdobje od 1961. do 1999. leta, je mogoče z zanesljivostjo trditi, da so v pretežnem delu Slovenije padavine v vegetacijskem obdobju dobro razporejene. Pomanjkanje dežja za kmetijske rastline v vegetacijskem obdobju je prisotno le v Primorju in Prekmurju. Pojavljajo se poznopoletne relativne suše in poznozimске oziroma zgodnjepomladanske suše. V naravnem okolju v Sloveniji so suše izjemno redke, drugače pa je pri kulturnih rastlinah, še posebno tam, kjer je izbor kulture neustrezen glede na kamninsko osnovo, vrsto in debelino prsti ter splošne padavinske razmere. Vse suše so povezane z razširitvijo subtropskih anticiklonov nad Sredozemljem in južno Evropo, pomanjkanje padavin pa še stopnjujejo severni fenski vetrovi, ko na severni strani Alp dežuje ali sneži, na južni strani pa pihajo suhi in topli vetrovi.

3.9.6 POZEBA

Pojem pozeba označuje poškodbe na rastlinah, ki jih povzročijo nizke temperature zraka. Nizke temperature zraka ne poškodujejo vseh rastlin in rastlinskih organov enako, saj so poškodbe odvisne od odpornosti posamezne rastline, ki je genetska, deloma pa pridobljena z utrjevanjem. Za Slovenijo so značilne spomladanske ohlادتve, ki jih navadno povzroči vdor hladnega zraka s severa ali vzhoda. Ohlادتve advekcijsko-radiacijskega značaja so najbolj nevarne, saj ob vdoru hladnega zraka ponoči, ko se nebo zjasni, sledi še močno radiacijsko ohlادتanje. Take vrste ohlادتve so za odpirajoče brste sadnega drevja po navadi najbolj usodne, saj temperatura v prizemnih plasteh ozračja še lahko pade več stopinj pod ničlo. Ohlادتve je možno pričakovati ves mesec april. Nizke temperature zraka v tem času lahko poškodujejo ali celo popolnoma uničijo pridelek.

3.9.7 ŽLED

Žled nastane kot ledena obloga na predmetih ob primrzovanju podhlajenih vodnih kapljic, ko je temperatura vode nižja od ledišča, ali ob primrzovanju nepodhlajenih vodnih kapljic na zelo hladnih predmetih. Pojavlja se pozimi, predvsem ob odjugah pri prehodu toplih front. Žled povzroča največjo škodo na drevju ter na električnih in telefonskih napeljavah. V Sloveniji nastaja žled ob srečanju hladnih severozahodnih zračnih gmot, ki se gibljejo pri tleh, ter toplejših vlažnih zračnih gmot, ki v višinah dotekajo z jugozahoda, zato je značilen predvsem za jugozahodno Slovenijo. Najbolj je razširjen na visokem krasu in njegovem obrobju, bodisi na celinski ali primorski strani. Žled se pojavlja tudi v kotlinah, kjer se zadržuje hladni zrak. V Sloveniji najpogosteje prizadene Brkine, Senožeško hribovje z Vremščico, Zgornjo Pivko, vznožja in pobočja visokega krasa, Snežnik, Javornik, Hrušico, Nanos, Trnovski gozd in Čičarijo.

4 PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH (TRAJNIH IN ZAČASNIH) IN NJIHOVI PRESOJI

4.1 OPREDELITEV UGOTOVLJENIH ŠKODLJIVIH VPLIVOV PLANA ALI S PLANOM NAČRTOVANEGA POSEGA V NARAVO NA VARSTVENE CILJE POSAMEZNIH VAROVANIH OBMOČIJ IN NJIHOVO CELOVITOST TER POVEZANOST, VKLJUČNO S KUMULATIVNIMI VPLIVI

Program EKP vsebuje več sklopov naložb in ukrepov s potencialnimi vplivi negativnimi vplivi na varovana območja narave: SC 3.2 – spodbujanje energije iz obnovljivih virov so to gradnja vetrnih elektrarn, daljinskih sistemov ogrevanja in hlajenja, investicije v izkoriščanje tekočih in plinastih biogoriv. SC 3.4 – spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov, SC 3.5 – Spodbujanje dostopa do vode in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri, SC 3.6 – Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, gospodarno z viri, SC 4.1 – Spodbujanje trajnostne večmodalne mestne mobilnosti v okviru prehoda na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika z gradnja kakovostnih ločenih kolesarskih površin in ostale kolesarske infrastrukture, vključno z infrastrukturo za polnjenje e-koles, SC 5.1 – Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odpornega na podnebne spremembe.

Pozitivne vplive pričakujemo zaradi izvedbe SC 3.7 – Izboljšanje varstva in ohranjanja narave ter biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture, tudi v mestnem okolju, in zmanjšanje vseh oblik onesnaževanja

Izvedba projektov OVE

Z izvedbo SC 3.2 programa EKP se bo financirala izgradnja vetrnih elektrarn (VE).

Vetrne elektrarne povzročajo neposreden negativen vpliv zaradi uničenja habitata kvalifikacijskih vrst in kvalifikacijskih habitatnih tipov ob izgradnji VE in pripadajoče cestne infrastrukture ter prenosnega omrežja (Drewitt, 2006). V času obratovanja se poveča smrtnost, predvsem netopirjev (Behr in Rudolph, 2013; Rodriguesin sod., 2015): in ptic (Bernardino in sod., 2018; Derwitt, 2006; Macheranas in sod., 2018) zaradi trkov z VE in barotraume kot posledice leta v bližini vrteče se elise (Peste in sod., 2018). Smrtnost ptic se lahko poveča tudi zaradi trkov z elementi prenosnega omrežja VE, v kolikor je to izvedeno nadzemno (Rubolini in sod. 2005). Dovzetnost za trke posamezni vrst ptic je različna (Bevanger, 1998). Poznani so primeri črne štorklje (*Ciconia nigra*) (Smeraldo in sod., 2020) in ujed (Bayle, 1999). Posreden vpliv predstavljajo fragmentacija habitata (Derwitt, 2006). Vedenjske spremembe, kot je izogibanje območju VE, učinek ovire, ki ga VE lahko ima za vrste, ki se selijo, zmanjšana uspešnost gnezdenja. Ob netopirjih in pticah so potencialno prizadete predvsem velike zveri rjavi medved (*Ursus arctos*), volk (*Canis lupus*) in ris (*Lynx lynx*) (Potočnik in sod., 2019) ter jelenjad (Skarin in sod., 2015), ki potrebujejo nefragmentirane gozdne površine (Macharenhas in sod., 2018).

Ukrepi in naložbe, ki jih predvideva Program EKP so skladni z Nacionalnim energetske in podnebnim načrtom RS (od tu dalje NEPN) (Vlada RS, 2020). V NEPN predvideva, da se za večje posege, kot so VE alternativne lokacije za umestitev v prostor in energetske omrežje iščejo na

ravni države ali regije. Ob tem je potrebno, v skladu z NEPN, »Pred pripravo PVO za VE izvesti vsaj enoletno spremljanje potencialno prizadetih populacij ptic in netopirjev ter velikih zveri. Izbere se tehnologije in sisteme obratovanja, ki je manj nevaren za trke ptic in netopirjev. V primeru trkov se obratovanje VE prilagodi tako, da se zmanjša nevarnost zaradi trkov«. Lokacije objektov/posegov v Programu EKP niso določene zato vrednotenje vplivov in kumulativnega vpliva ni možno na ravni posamezne lokacij. Zato program predvideva, da se VE umeščajo pretežno na lokacije prepoznane kot primerne v študiji »Facilitating Renewable Energy Deployment In Electricity Sector Of Slovenia“ (Request For Service REFORM/SC2021/091). Vplivi umeščanja morebitnih novih VE so oz. bodo vrednoteni v okviru postopka okoljske presoje (CPVO, PVO) za posamezen prostorski akt (OPN, OPPN, DPN) oz. poseg. Na obseg in intenzivnost vplivov odločilno vplivajo tehnike in tehnologije uporabljene pri gradnji posamezne VE ter njihova umestitev v prostor. Ukrepi in naložbe, predvidene v programu, so tako sprejemljive le, če tako pokaže presoja vplivov na nižjih ravneh načrtovanja. Ker vse občine v Sloveniji nimajo OPN, katerega vplivi so bili presojani v okviru CPVO podajamo omilitvene ukrepe (ocena C).

V SC 3.2 se predvideno spodbujanje izkoriščanja biogoriv. Kar lahko vodi v povišano potrebi po biomasi, ki se jo pretvori v biogoriva (Ji in Long, 2015). Zaradi tega lahko pride do negativnih učinkov kot posledice zmanjšanja genetske pestrosti zaradi gojenja monotipskih vrst (Ji in Long, 2016). Prihaja do degradacije habitata (Liu in sod., 2014). Na ekosistemski in krajinski ravni prihaja do padca raznolikosti (Liu in sod., 2014; Golobič in sod., 2015). Do tega pojava bi trenutno teoretično v Sloveniji lahko prišlo na kmetijskih, oziroma zaraščajočih površinah, saj v gozdovih takšne konverzije sestojev niso dovoljene/predvidene z Gozdnogospodarskimi načrti.

Ukrep je skladen z NEPN iz katerega izhaja, da se naj za energetske namene (tudi kot vir za sintetična goriva) načeloma uporabi le les, ki ni primeren za industrijsko predelavo v polproizvode ali končne proizvode, in odsluženi les.

Uporaba lesa za proizvodnjo biogoriv lahko vodi v zmanjšanje odmrle lesne biomase, ki predstavlja pomemben gradnik habitata saproksilnih vrst, značilnih za starejše razvojne faze gozda, ki so hkrati tudi kvalifikacijske. To so med drugimi divji petelin (*Tetrao urogallus*), belovrati muhar (*Ficedula albicollis*), triprsti detel (*Picoides tridactylus*), belohrbti detel (*Dendrocopus leucotus*), srednji detel (*Leipicus medius*), brazdar (*Rhysodes sulcatus*), močvirski krešič (*Carabus variolosus*) in škrlatni kukuj (*Carabus variolosus*) (Vrezec in sod. 2014a; 2014b; Müller in Bütler, 2010). Količino v gozdu puščene odmrle lesne biomase določa *Pravilnik o varstvu gozdov*. Iz pravilnika izhaja, da je potrebno v gozdovih ohranjati 3% delež lesne zaloge kot odmrlo lesno biomaso. Odmrl les mora biti čim bolj enakomerno razporejen in obsegati vse debelinske razrede, zlasti pa debelinski razred nad 30 cm. Tako določena količina odmrle lesne biomase je zadostna za vrste ki niso značilne za starejše razvojne faze gozdov (Müller in Bütler, 2010). Za vrste, značilne za starejše razvojne faze gozdov se v okviru GGN GGO na ustreznih območjih gozdnega prostora načrtuje višji delež odmrle lesne biomase. GGN GGO zagotavljajo tudi spoštovanje varstvenih režimov zavarovanih območij. Na podlagi zapisanega ocenjujemo, da je vpliv izvedbe EKP na varovana območja narave, ob upoštevanju področne zakonodaje in načrtov nebitven (ocena B).

Zmanjšanje poplavne ogroženosti na območjih pomembnega vpliva poplav

V okviru SC 3.4 je predvidena izvedba protipoplavnih ukrepov.

Protipoplavni ukrepi so namenjeni zmanjšanju vpliva erozije in nevarnosti poplav na naseljenih območjih, kmetijskih zemljiščih, ob infrastrukturnih objektih (Brilly in sod., 1999). Birkland in sod. (2003) navajajo, da lahko zaradi izvedbe protipoplavnih ureditev pride do sprememb v transportu sedimentov, kar rezultira v spremembi substrata bentoških vrst, sprememb v hitrosti in zveznosti vodnega toka. Mogoči so neposredni negativni vplivi na vrste in HT v vodnem in obvodnem prostoru zaradi fizičnega uničenja habitata, posredni sprememb v osenčenosti, ki se odražajo tudi v spremembi temperature vodotoka (Govedič, 2018). Zmanjšata se vzdolžna in prečna povezanost kar vodi v večjo fragmentiranost vodnih ekosistemov (Schmutz in Sendzimir, 2018).

Z EKP so predvideni večji ukrepi (hidrotehnični, ekosistemski in negradbeni), ki bodo najbolj prispevali k zmanjšanju poplavne ogroženosti. V Sloveniji je prepoznanih 86 območij pomembnega vpliva poplav (v nadaljevanju: OPVP). Posamezni ukrepi se bodo izvajali tako, da bodo usklajeni z Načrtom zmanjševanja poplavne ogroženosti (NZPO). Trenutno še velja NZPO 2017–2021, za katerega je bil izveden postopek CPVO. V letu 2022 je predvidena njegova posodobitev (tudi mejnik v okviru NOO). Za posodobitev je v teku postopek CPVO.

V okviru negradbenih ukrepov se bo pripravila dokumentacija za pripravo projektov za zmanjšanje poplavne ogroženosti, s pripadajočimi podlagami in pridobivanjem pravice graditi za njihovo bodočo gradbeno izvedbo. S sredstvi KS in ESRR se bodo v obdobju 2021–2027 financirali projekti za zmanjšanje poplavne ogroženosti na porečju Savinje, pri čemer se bodo obseg in natančni ukrepi bodo določeni na podlagi rezultatov Celovite hidrološko hidravlične študije celotnega porečja Savinje, v kateri bodo upoštevani tudi že izvedeni protipoplavni ukrepi v porečju Savinje v obdobju 2007–2013. Protipoplavni ukrepi Vipave ob izvedbi projekta Zmanjšanje poplavne ogroženosti porečja Vipava – II. faza, ki predvideva zaključitev vseh gradbenih ukrepov na porečju Vrtojbe. Financirali se bodo tudi projekti na drugih porečjih OPVP, na katerih so protipoplavne naložbe pripravljene za izvedbo in so prioritarno nujno potrebne ter vključene v NZPO.

Ocenjujemo, da lahko obseg in lokacija posameznih ukrepov vplivata tako na stanje ohranjenosti območij Natura 2000 kot tudi na stanje zavarovanih območij. Ob izvedbi protipoplavnih ukrepov na območju POO Savinja Grušovlje – Petrovče (SI3000309) ter POO Dolina Vipave (SI3000226) tako ni mogoče izključiti negativnih vplivov, zaradi neupoštevanja varstvenih ciljev kvalifikacijskih vrst in HT določenimi v PUN (preglednica 6.1 PUN). V kolikor protipoplavni ukrepi vsebujejo tudi renaturacije, imajo lahko pozitivne vplive, do katerih pride z zagotavljanjem ugodnega hidrološkega režima in razmer za plovljenje sedimenta (Wohl in sod., 2015; Schmutz in Sendzimir, 2018). Podajajmo omilitvene ukrepe (ocena C).

Urejanje vodovodnih sistemov nad 10.000 prebivalcev

Z izvedbo SC 3.5 se predvideva reševanje problematike oskrbe s pitno vodo na območju Slovenske Istre z izgradnjo novega regionalnega vodnega vira. Za načrtovane rešitve se trenutno v skladu s sklepom vlade pripravlja DPN (MOP, 2021). Načrtovane prostorske ureditve se nahajajo na območju občin Divača, Hrpelje – Kozina, Ilirska Bistrica in Pivka in obsegajo pregrado in

akumulacijo na vodotoku Suhorca, črpališče z dodatnim jezom in vodnim zajetjem na vodotoku Padež, čistilno napravo za osnovno čiščenje vode iz akumulacije Suhorca ter povezovalni transportni vodovod od Padeža do Rodika s pripadajočimi objekti (vodohrana v naseljih Barka in Rodik), s katerim se navezuje na obstoječi sistem oskrbe s pitno vodo.

Za projekt je potrebno izvesti celovito presojo vplivov na okolje. V postopku bo potrebno upoštevati potencialne vplive izvedbe projekta na naravo. Pri čemer se dolina Šmagurka, nahaja se v vplivnem območju Regionalnega parka Škocjanske jame, Suhorca je tudi levi pritok reke Reke, ki je kot POO Reka (SI3000223) tudi del omrežja Natura 2000. V kolikor se bo v okviru postopkov CPVO in PVO pokazalo, da je poseg sprejemljiv ocenjujemo, da izvedb EKP ne bo imela bistvenih vplivov na naravo (Ocena B).

Priporočamo, da se v okviru Programa EKP zato opredeli možnost izvedbe katerega od preostalih javnih vodovodov, ki nimajo zagotovljenega rezervnega zajetja. Da pri pripravi potrebne uredbe ne bo prišlo da časovnega zamika, je treba njeno pripravo vključiti že v sam projekt.

Naprave za visoko učinkovito soproizvodnjo toplote in električne energije za daljinsko ogrevanje in hlajenje

Z izvedbo SC 3.6 se predvideva investicije za izboljšanje sistema ravnanja z odpadki s ciljem samozadostnosti države, skladno s hierarhijo ravnanja z odpadki, kjer pa je načrtovan ukrep izgradnje naprav za visoko učinkovito soproizvodnjo toplote in električne energije za daljinsko ogrevanje in hlajenje z nizkimi emisijami v življenjskem ciklu za energetska izrabo preostankov komunalnih odpadkov.

To lahko vodi v povišanje koncentracij toksičnih substanc kot so med drugimi žveplov dioksida, dušikovi oksidi, prašnih delcev ter težke kovine z zraku v okolici objekta (EIMV in ERICO, 2020). Mogoče so tudi povečane koncentracije drugih onesnažil kot so policiklični aromatski ogljikovodiki (PAH), poliklorirani dibenzodioksini (PCDD), dibenzofurani (PCDF) (Paoli in sod., 2015) ter PCB (Gabryszewska in Gworek, 2020). Vpliv se lahko poveča ob izpadu čistilnih naprav. Onesnažila (PAH) imajo toksičen, mutagen in ali karcinogen vpliv na organizme (Abdel-Shafy in Mansour, 2016; Hauser-Davis in Parente, 2018). Prisotnost PCDD in PCDF v okolju je dolgotrajna, zaradi česar lahko povzročajo kumulativne vplive (Wania in McKay, 1996). Jakost vpliva je odvisna od koncentracije onesnažil, ki je posledica mikroklimatskih danosti lokacije sežigalnice (EIMV in ERICO, 2020). Vplivi so neposredni, posredni, daljinski in kumulativni. Program ne določa lokacije na katero bodo umeščene naprave za visoko učinkovito soproizvodnjo toplote in električne energije za daljinsko ogrevanje in hlajenje. Vplivi na potencialne lokacije bodo ovrednoteni v okviru postopkov CPVO in PVO. Na podlagi zapisanega in ob uporabi previdnostnega načela ocenjujemo, da bo vpliv izvedbe EKP nebiten v kolikor bodo naprave za visoko učinkovito soproizvodnjo toplote in električne energije za daljinsko ogrevanje in hlajenje pravilno dimenzionirane in locirane zunaj območja kumulativnega vpliva na naravovarstveno pomembna območja. Podajamo omilitveni ukrep (ocena C).

Izgradnja prometne infrastrukture

V okviru SC 5.1 in 10.1 so predvideni projekti na državnih cestah na podlagi njihovega pozitivnega vpliva na prometno varnost, ki predvidevajo izgradnjo nove cestne infrastrukture. V okviru SC 4.1 in 5.2 so predvideni ukrepi za izgradnjo kolesarskega omrežja.

Ob izgradnji ali širitvi cestne, kolesarske in železniške infrastrukture pride do uničenja habitata kvalifikacijskih vrst in kvalifikacijskih habitatnih tipov, ki ležijo neposredno na trasi izgrajene infrastrukture. Le ta deluje kot ovira v habitatu ali na selitveni poti, ki povečuje smrtnost (npr. velike zveri, dvoživke, netopirji, ptice, žuželke) (Coffin, 2007) in povzroča vedenjske spremembe pri živalih (van der Ree in sod., 2015). Cestna infrastruktura lahko privablja organizme vrste zaradi večje toplote na površini cest (Andrews in Jochimsen, 2007), osvetljave (Mohar in sod., 2014) ali prehranskih virov ob infrastrukturi, kar vodi v povečano smrtnost privabljenih vrst (van der Ree in sod., 2015). Prihaja do fragmentacije habitata vrst in populacij (Potočnik in sod., 2019). Spremenijo se tudi abiotске lastnosti ekosistemov ob novo izgrajeni ali razširjeni cestni in železniški infrastrukturi (Coffin, 2007).

Ukrepi in naložbe na področju trajnostne mobilnosti in povezljivosti (SC 4.1, SC 5.1 in SC 5.2), ki jih predvideva Program EKP so skladni Strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji (Vlada RS, 2015), za katero je bila izvedena celovita presoja vplivov na okolje. V sklopu CPVO za strategijo je bilo ocenjeno, da imajo ukrepi na področju razvoja prometa, ki so vključeni v program EPK sprejemljiv vpliv na naravo, podani so bili tudi omilitveni ukrepi za ohranjanje narave. V okviru SC 5.1, 5.2 in 10.1 je treba v opis projektov dodati naslednji zapis: »Ob izvedbi ukrepov bodo upoštevane vse usmeritve in omilitveni ukrepi z vidika ohranjanja narave za Strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030.«

V okviru SC 5.1 in SC 5.2 se v opis projektov povezanih z gradnjo, obnovo in nadgradnjo cestnega in kolesarskega omrežja, ki bodo predstavljali najpomembnejšo dodatno obremenitev varovanih območij s svetlobnim onesnaženjem, doda:

»Javna razsvetljava vozniških površin in spremljajoče infrastrukture se izvaja v zadržanem obsegu z okoljsko sprejemljivimi svetili, ki ne oddajajo visokega deleža modrega in ultravijoličnega dela spektra.«

V primeru, da se v Program EPK ne vključi predhodnih ukrepov razbremenitve ljubljanskega AC območja s trajnostnimi oblikami prometa, se nujno vključi pojasnilo, v okviru katere komplementarne politike oz. finančnega mehanizma in kdaj bodo ti ukrepi izvedeni.

Spodbujanje razvoja turizma

V okviru SC 9.2 so predvideni ukrepi, ki lahko vodijo v povečanje pritiskov na stanje kvalifikacijskih vrst, njihovih habitatov, kvalifikacijskih habitatnih tipov ki ležijo neposredno na mestu turističnega obiska ali izgradnje turistične infrastrukture. Obiskovalci lahko povzročajo vedenjske spremembe pri živalih povečajo vnos hranil in odpadkov, povzročajo tudi fizične spremembe na mestu obiska kot posledica teptanja (hoja in neurejena parkirišča), pritiski se lahko povečajo tudi zaradi nabiranja flore, ipd..

Kar lahko vodi v poslabšanje stanja kvalifikacijskih vrst in kvalifikacijskih habitatnih tipov ter lastnosti, zaradi katerih so bila razglašena zavarovana območja.

Vplivi so neposredni, posredni, začasni, trajni, daljinski in kumulativni. Ocenjujemo, da bo vpliv spodbujanja trajnostnega turizma, ob upoštevanju zakonodaje in pogojev za naravovarstveno soglasje nebitven (ocena B).

Izboljšanje varstva in ohranjanja narave ter biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture, tudi v mestnem okolju, in zmanjšanje vseh oblik onesnaževanja

Program EKP v okviru SC 3.7 predvideva ukrepe za izboljšanje stanja biotske raznovrstnosti v omrežju Natura 2000 in na drugih prednostnih območjih varstva narave so namenjeni prioritarnim Natura 2000 območjem za izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov, v manjšem delu ureditvi z obiskom najbolj obremenjenih delov narave ter vlaganjem v zeleno infrastrukturo v urbanem okolju. Vlaganja bodo osredotočena na ukrepe za izboljšanje stanja biotske raznovrstnosti v omrežju Natura 2000 in na drugih prednostnih območjih varstva narave: z naložbami bo podprto izboljšanje stanja ohranjenosti habitatov vrst in habitatnih tipov Natura 2000 območij, ki niso v ugodnem stanju ohranjenosti. Zaradi fragmentiranosti habitatov bo treba izvesti ukrepe tudi na kritičnih točkah izven območij Natura 2000 z namenom izboljšanja ekološke povezanosti in zagotovitve delujoče zelene infrastrukture. Prioritetna območja, vrste in habitatni tipi ter okvirni ukrepi bodo opredeljeni v novem vladnem Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2022–2028. Naložbena sredstva bodo zato namenjena zlasti naslednjim konkretnim ukrepom: obnovi in izboljšanju ekosistemov, aktivnostim za izboljšanje ekološke povezanosti, obvladovanju invazivnih tujerodnih vrst, sanacija neustreznih ureditev ter odprava škodljivih posledic neustreznega odvajanja odpadne vode. Zagotovilo se bo kakovostno interpretacijo na delih narave, ki so urejeni za obiskovanje z namenom ozaveščanja javnosti. Z ukrepi se bo izboljšalo stanje naravnih vrednosti, ki so zaradi povečanega obiska in interesa preobremenjene.

Ocenjujemo, da bodo navedeni ukrepi izboljšali stanje narave (ocena A). Hkrati pa opozarjamo, da obseg izboljšanja ni povsem jasen, saj iz EKP ni mogoče razbrati, koliko sredstev bo namenjenih za posamezen ukrep.

Na osnovi navedenega lahko zaključimo, da bo imela izvedba EKP na varovana območja narave nebitven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).

4.2 ALTERNATIVNE REŠITVE

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja v 2. členu določa, da se s presojo sprejemljivosti za plan ali poseg v naravo, katerega izvedba bi sama po sebi ali v povezavi z drugimi plani ali posegi v naravo (v nadaljnjem besedilu: kumulativni vpliv) lahko pomembno vplivala na zavarovana območja in območja Natura 2000 (v nadaljnjem besedilu: varovana območja), ugotovijo pričakovani vplivi in presodi sprejemljivost njihove izvedbe na varstvene cilje varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s povezanostjo evropskega ekološkega omrežja Natura 2000 (v nadaljnjem besedilu: omrežje). 3. člen določa, da se na II. stopnji presoje ugotavljajo pričakovani vplivi plana ali posega v naravo in presoja njihova sprejemljivost, kar vključuje morebitno presojo variantnih rešitev in v primeru

ugotovljenih pričakovanih škodljivih vplivov tudi presojo ustreznih omilitvenih ukrepov, ter se s sklepom potrdi plan ali z odločbo dovoli ali zavrne izvedbo posega v naravo. V III. stopnji presoje se ugotavlja obstoj alternativnih rešitev za doseganje ciljev plana ali posega v naravo in presoja njihovo ustreznost. V IV. stopnji presoje se ugotavlja obstoj izravnalnih ukrepov in presoja njihova ustreznost. Na podlagi rezultatov III. in IV. stopnje presoje se z odločbo odloči o prevladi druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave.

V predmetnem Dodatku niso bili ugotovljeni bistveni vplivi izvedbe EKP, zato obravnava možnih alternativ ni bila izvedena

4.3 RAZLAGA O MOŽNOSTIH OMILITVE ŠKODLJIVIH VPLIVOV Z NAVEDBO USTREZNIH OMILITVENIH UKREPOV IN RAZLOGI ZA KONKRETEN IZBOR OMILITVENEGA UKREPA

Preglednica 5: Omilitveni ukrepi

Št. OU	Omilitveni ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost, ocena ustreznosti in verjetnost uspešnosti
1	Opis ukrepa spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE v okviru SC 3.2 se dopolni/spremeni na način, ki določa, da se: VE z EKP umešča samo na lokacije prepoznane kot primerne v študiji »Facilitating Renewable Energy Deployment In Electricity Sector Of Slovenia“ (Request For Service REFORM/SC2021/091). Enoletno spremljanje narave naj se financira iz EPK, pri tem se prisotnost netopirjev naj se spremlja v višini predvidene elise.	Z ukrepom se bo preprečilo vpliv na kvalifikacijske vrste ptic in HT.	Dopolnitev poglavja do predloga EKP	Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja skladnost okoljske poročila in programa.
2	SC 3.4 naj se dopolni na način, da se protipoplavni ukrepi predvidenih v NZPO in določenih s hidrološko hidravličnih študijah dopolnijo z upoštevanjem varstvenih ciljev PUN in morebitnih načrtov upravljanja zavarovanih območij oz. določil iz aktov o njihovem zavarovanju	Z ukrepom se bo preprečilo vpliv na kvalifikacijske vrste ptic in HT..	Dopolnitev poglavja do predloga EKP	Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja skladnost okoljske poročila in programa.
3	SC 3.4 naj se dopolni na način, da se kot protipoplavni ukrep predvidijo tudi objekti zelene infrastrukture (renaturacije vodotokov, povečevanje razlivnih površin...), kar bo prispevalo tudi k izboljšanju stanja voda.	Z ukrepom se bo preprečilo vpliv na kvalifikacijske vrste ptic in HT..	Dopolnitev poglavja do predloga EKP	Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja skladnost okoljske poročila in programa.

Št. OU	Omilitveni ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost, ocena ustreznosti in verjetnost uspešnosti
4	SC 3.6 naj se dopolni na način, ki bo usmerjal, da se pri določanju lokacije naprav za visoko učinkovito sproizvodnjo toplote in električne energije za daljinsko ogrevanje in hlajenje naj upošteva varstvene cilje Nature 2000 in zavarovanih območij.	Z ukrepom se bo preprečilo vpliv na kvalifikacijske vrste ptic in HT..	Dopolnitev poglavja do predloga EKP	Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja skladnost okoljske poročila in programa.
5	V okviru SC 5.1, 5.2, 10.1 je treba v opis projektov dodati naslednji zapis: »Ob izvedbi ukrepov bodo upoštewane vse usmeritve in omilitveni ukrepi z vidika ohranjanja narave za Strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030.	Z ukrepom se bo preprečilo vpliv na kvalifikacijske vrste ptic in HT..	Dopolnitev poglavja do predloga EKP	Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja skladnost okoljske poročila in programa.
6	V okviru SC 5.1 in 5.2 se v opis projektov povezanih z gradnjo, obnovo in nadgradnjo cestnega in kolesarskega omrežja, ki bodo predstavljali najpomembnejšo dodatno obremenitev varovanih območij s svetlobnim onesnaženjem, doda: »Javna razsvetljava vozniških površin in spremljajoče infrastrukture se izvaja v zadržanem obsegu z okoljsko sprejemljivimi svetili, ki ne oddajajo visokega deleža modrega in ultravijoličnega dela spektra.«	Z ukrepom se bo preprečilo vpliv na kvalifikacijske vrste ptic in HT..	Dopolnitev poglavja do predloga EKP	Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja skladnost okoljske poročila in programa.

Z namenom izboljšanja EKP in povečanja njegovih pozitivnih vplivov podajamo priporočila, ki so povzeta v Preglednica 6.

Preglednica 6: Priporočila

Št.	Priporočilo
1	Priporočamo, da se v okviru Programa EKP zato opredeli možnost izvedbe katerega od preostalih javnih vodovodov, ki nimajo zagotovljenega rezervnega zajetja. Da pri pripravi potrebne uredbe ne bo prišlo da časovnega zamika, je treba njeno pripravo vključiti že v sam projekt.

4.4 NAVEDBE MOREBITNIH NAČRTOVANIH ALI OBRAVNAVANIH POBUD ZA OHRANJANJE NARAVE, KI LAHKO VPLIVAJO NA BODOČE STANJE OBMOČJA

V letu 2015 je bil sprejet Program upravljanja z območji Natura 2000 v Sloveniji 2015–2020 (PUN), veljavnost katerega je bila s sklepom Vlade Republike Slovenije št. 35600-5/2020/4 z dne 7.1.2021 o podaljšanju uporabe podrobnih varstvenih ciljev in ukrepov za njihovo doseganje, ki so določeni v Operativnem programu – Programu upravljanja območij Natura 2000 (2015–2020) podaljšana do sprejema novega programa upravljanja v letu 2022.

Na podlagi PUN v Sloveniji potekajo številni projekti, ki so namenjeni ohranjanju biodiverzitete in varovanih območij. Večina najpomembnejših projektov je dostopna na spletni strani http://www.natura2000.si/aktualno/projekti?tx_news_pi1%5Baction%5D=list&tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&cHash=7d265df9611828046b086f3e186fd0bc.

Ministrstvo za okolje in prostor je 22. 1. 2022 v javno obravnavo podalo predlog *Uredbe o regijskem parku Pohorje*. Območje bodočega regijskega parka leži na nadmorskih višinah nad 1200 metrov in zavzema približno 6000 hektarjev. Celotno ozemlje ima status območja Natura 2000.

Ministrstvo za okolje in prostor od 28. 3. 2022 javnosti predstavlja *Uredbo o Krajinskem parku Češeniške in Prevojske gmajne*. Dobra polovica predlaganega krajinskega parka leži v območju Natura 2000 Češeniške gmajne z Rovščico.

5 NAVEDBE O VIRIH PODATKOV OZIROMA NAČINU NJIHOVE PRIDOBITVE IN UPORABLJENIH METODAH NAPOVEDOVANJA VPLIVA IN PRESOJ

5.1 ZAKONSKE OSNOVE

- Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex%3A32001L0042>
- Direktiva o habitatih. Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, p. 7) URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:31992L0043&from=SL>
- Direktive o pticah. Direktiva 2009/147/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0147&from=SL>
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20) URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO1985>
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16) URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO270>
- Zakon o ohranjanju narave (ZON) (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18 in 82/20) URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1600>
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg) URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4144>
- Zakon o varstvu okolja (ZVO-1) (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20) URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1545>
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS) (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3) URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=STRA12>
- Uredba o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Goričko za obdobje 2021–2025 (Uradni list RS, št. 91/21) URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED8068>
- Uredba o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Strunjan za obdobje 2018–2027 (Uradni list RS, št. 13/19) URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7754>
- Uredba o Načrtu upravljanja Naravnega rezervata Škočjanski zatok za obdobje 2015–2024 (Uradni list RS, št. 102/15) URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6948>
- Uredba o Načrtu upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016–2025 (Uradni list RS, št. 34/16) URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6942>
- Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05) URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=NAVO607>
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18) URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED283>
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20) URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED3176>
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13) URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=NEZN154>
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18) URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED629>
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11) URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV5539>

5.2 VIRI

- Abdel-Shafy, H.I. and Mansour, M.S., 2016. A review on polycyclic aromatic hydrocarbons: source, environmental impact, effect on human health and remediation. *Egyptian journal of petroleum*, 25(1), pp.107–123.
- ARSO, 2001. Pregled stanja biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti v Sloveniji. Agencija Republike Slovenije za okolje
- Bakken, T. H., Sundt, H., Ruud, A., & Harby, A., 2012. Development of small versus large hydropower in Norway—comparison of environmental impacts. *Energy Procedia*, 20, 185–199.
- Basle in Mihelič, 2019. Atlas ptic Slovenije
- Bayle, P.A.T.R.I.C.K., 1999. Preventing birds of prey problems at transmission lines in western Europe. *Journal of Raptor Research*, 33, pp.43–48.
- Behr, O., Rudolph, B.-U. (2013): Fachliche Erläuterungen zum Windkrafteerlass Bayern. Fledermäuse – Fragen und Antworten. München. 20 str.
- Bernardino, J., Bevanger, K., Barrientos, R., Dwyer, J.F., Marques, A.T., Martins, R.C., Shaw, J.M., Silva, J.P. and Moreira, F., 2018. Bird collisions with power lines: State of the art and priority areas for research. *Biological Conservation*, 222, pp.1–13.
- Bevanger, K., 1998. Biological and conservation aspects of bird mortality caused by electricity power lines: a review. *Biological conservation*, 86(1), pp.67–76.
- Birkland, T.A., Burby, R.J., Conrad, D., Cortner, H. and Michener, W.K., 2003. River ecology and flood hazard mitigation. *Natural Hazards Review*, 4(1), pp.46–54.
- Brilly, M., Mikoš, M. and Šraj, M., 1999. Vodne ujme: varstvo pred poplavami, erozijo in plazovi. 1. izd. ed. Ljubljana: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.
- Drewitt, A.L. and Langston, R.H., 2006. Assessing the impacts of wind farms on birds. *Ibis*, 148, pp.29–42.
- Gabryszewska, M. and Gworek, B., 2020. Impact of municipal and industrial waste incinerators on PCBs content in the environment. *PloS one*, 15(11), p.e0242698.
- Golobič, M., Penko Seidl, N., Lestan, K.A., Žerdin, M., Pačnik, L., Libnik, N., Vrbajnsčak, M., Vrščaj, B., Kralj, T., Turk, B., Bergant, J. and Šinkovec, M., 2015. Opredelevitev krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti: Ciljni raziskovalni program (CRP) ; »Zagotovimo si hrano za jutri«; 2011–2020": končno poročilo projekta. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo.
- Govedič, M., 2018. Kako s(m)o skuhali reko Savo. *Ribič*. Ljubljana 77(9): 246–250
- Gozdnogospodarski načrti gozdnogospodarskih območij (2021–2030), osnutki, 2021. Zavod za gozdove Slovenije.
- Hauser-Davis, R.A. and Parente, T.E. eds., 2018. *Ecotoxicology: Perspectives on Key Issues*. CRC Press.
- Ji, X. and Long, X., 2016. A review of the ecological and socioeconomic effects of biofuel and energy policy recommendations. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 61, pp.41–52.
- Kmed P., Šumrada T., 2018. Monitoring splošno razširjenih vrst ptic za določitev slovenskega indeksa ptic kmetijske krajine – končno poročilo za leto 2018. – DOPPS, Ljubljana
- Kos I., Koren I., Potočnik H., Krofel M., 2012. Status and distribution of Eurasian lynx (*Lynx lynx*) in Slovenia from 2005 to 2009. *Acta Biologica Slovenica*, 55, 2: 49–63.
- Liu, Y., Xu, Y., Zhang, F., Yun, J. and Shen, Z., 2014. The impact of biofuel plantation on biodiversity: a review. *Chinese Science Bulletin*, 59(34), pp.4639–4651.
- Mascarenhas, M., Marques, A. T., Ramalho, R., Santos, D., Bernardino, J., & Fonseca, C., 2018. Biodiversity and Wind Farms in Portugal. Springer.
- Mayor, B., Rodríguez-Muñoz, I., Villarroja, F., Montero, E., & López-Gunn, E., 2017. The role of large and small scale hydropower for energy and water security in the Spanish Duero Basin. *Sustainability*, 9(10), 1807.
- Mohar, A., Verovnik, R., Zagmajster, M. and Bolta Skaberne, B., 2014. Naravi prijaznejša razsvetljava objektov kulturne dediščine (cerkva): priporočila. [Ljubljana]: Društvo Temno nebo Slovenije.
- MOP, 2010. Poročilo o stanju okolja v Sloveniji 2009, 363 str.
- MRŠIČ, N., in sod., 1997. Biotska raznovrstnost v Sloveniji: Slovenija – "vroča točka" Evrope. Ministrstvo za okolje in prostor, Uprava RS za varstvo narave, 1997.
- Müller, J., Büttler R., 2010. A review of habitat thresholds for dead wood: a baseline for management recommendations in European forests. *Eur. J. Forest. Res.*, 129, 981–992.
- Naravovarstveni atlas, 2022, dostopno na <https://www.naravovarstveni-atlas.si/web/DefaultNvaPublic.aspx> ZRSVN

- Paoli, L., Munzi, S., Guttová, A., Senko, D., Sardella, G. and Loppi, S., 2015. Lichens as suitable indicators of the biological effects of atmospheric pollutants around a municipal solid waste incinerator (S Italy). *Ecological Indicators*, 52, pp.362–370.
- Peste, F., Paula, A., da Silva, L.P., Bernardino, J., Pereira, P., Mascarenhas, M., Costa, H., Vieira, J., Bastos, C., Fonseca, C. and Pereira, M.J.R., 2015. How to mitigate impacts of wind farms on bats? A review of potential conservation measures in the European context. *Environmental Impact Assessment Review*, 51, pp.10–22.
- Potočnik H. in sod., 2019. Priročnik za vključevanje poveztljivosti in primernosti prostora za medveda v prostorsko načrtovanje. Pripravljeno v okviru projekta Life Dinalp Bear Univerza v Ljubljani, Ljubljana, 66 str.
- Program upravljanja območij Natura 2000 (2015–2020) (sprejet na 30. seji Vlade, dne 9.4.2015, popravek na 38. seji Vlade RS z dne 28. maja 2015 ter 24. 03. 2016); S sklepom Vlade Republike Slovenije št. 35600-5/2020/4 z dne 7.1.2021 o podaljšanju uporabe podrobnih varstvenih ciljev in ukrepov za njihovo doseganje, ki so določeni v Operativnem programu – Programu upravljanja območij Natura 2000 (2015–2020) do sprejema novega programa upravljanja v letu 2022.
- Rodrigues, L. Bach et a. (2015): Guidelines for consideration of bats in wind farm projects. Revision 2014EUROBATS Publication Series No. 6. UNEP/EUROBATS Secretariat, Bonn, Germany, 104 pp. ISBN 978-92-95058-30-9 (print), ISBN 978-92-95058-31-6 This publication replaces Technical Series 3.
- Rubolini, D., Gustin, M., Bogliani, G. and Garavaglia, R., 2005. Birds and powerlines in Italy: an assessment. *Bird Conservation International*, 15(2), pp.131–145.
- Skarin, A., Nellemann, C., Rönnegård, L., Sandström, P. and Lundqvist, H., 2015. Wind farm construction impacts reindeer migration and movement corridors. *Landscape Ecology*, 30(8), pp.1527–1540.
- Smeraldo, S., Bosso, L., Fraissinet, M., Bordignon, L., Brunelli, M., Ancillotto, L. and Russo, D., 2020. Modelling risks posed by wind turbines and power lines to soaring birds: The black stork (*Ciconia nigra*) in Italy as a case study. *Biodiversity and Conservation*, 29(6), pp.1959–1976.
- Schmutz, S. and Sendzimir, J., 2018. Riverine ecosystem management: Science for governing towards a sustainable future. Springer Nature.
- Šilc, U., Vrešč, B., Čelik, T. in Gregorič, M., 2020. Biodiversity of Slovenia. In *The Geography of Slovenia* (pp. 109–124). Springer, Cham.
- Vrezec, A., De Groot, M., Kobler, A., Ambrožič, Š. and Kapla, A., 2014a. Ekološke značilnosti habitatov in potencialna razširjenost izbranih kvalifikacijskih gozdnih vrst hroščev (Coleoptera) v okviru omrežja Natura 2000 v Sloveniji: prvi pristop z modeliranjem = Ecological characteristics of habitats and potential distribution of selected qualification species of beetles (Coleoptera) in the scope of Natura 2000 network in Slovenia. *Gozdarski vestnik = Slovenische Forstzeitung = Slovenian journal of forestry : slovenska strokovna revija za gozdarstvo*, 72(10), pp.452–471.
- Vrezec, A., De Groot, M., Kobler, A., Mihelič, T., Čas, M. and Tome, D., 2014b. Ekološke značilnosti habitata in potencialna razširjenost izbranih kvalifikacijskih gozdnih vrst ptic (Aves) v okviru omrežja Natura 2000 v Sloveniji: prvi pristop z modeliranjem = Ecological characteristics of habitats and potential distribution of selected qualification forest bird (Aves) species in the scope of Natura 2000 network in Slovenia. *Gozdarski vestnik = Slovenische Forstzeitung = Slovenian journal of forestry : slovenska strokovna revija za gozdarstvo*, 72(10), pp.472–492.
- Wania F, Mackay D.T racking the distribution of persistent organic pollutants. *Envir on Sci technol* 1996;30(9): 390A–396.
- Williams, P., Humphries, C. & Araujo, M., 1998. Mapping Europe's Biodiversity. V: Delbaert B.C.W. Facts & Figures on Europe's Biodiversity – State and Trends 1998–1999. Wageningen
- ZRSVN, 2019a. Zbirno poročilo po 12 členu Direktive o pticah 2013–2018 URL: <https://zrsvn-varstvonarave.si/informacije-za-uporabnike/katalog-informacij-javnega-znacaja/porocanje-po-12-clenu-direktive-o-pticah/>
- ZRSVN, 2019b. Zbirno poročilo po 17 členu Direktive o habitatih 2013–2018 URL: <https://zrsvn-varstvonarave.si/informacije-za-uporabnike/katalog-informacij-javnega-znacaja/porocanje-po-17-clenu-direktive-o-habitatih/>

5.3 METODE

Podatki, uporabljeni v poročilu, so bili pridobljeni na podlagi javno dostopne literature na spletnih straneh, pripravljenih strokovnih podlag posameznih investorjev ter grafičnih podatkov ZRSVN. Posledice učinkov izvedbe Programa EKP na varovana območja smo ocenjevali v skladu s *Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja*:

- A – ni vpliva / pozitiven vpliv
- B – nebitven vpliv
- C – nebitven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov)
- D – bistven vpliv
- E – uničujoč vpliv

Velikostni razred A, B, C »VPLIVI POSEGA NISO ŠKODLJIVI«. Velikostni razred D, E »VPLIVI POSEGA SO POMEMBNI IN ŠKODLJIVI«.

Pri izdelavi presoje so uporabljeni obstoječi, javno dostopni podatki o stanju prstoživečih rastlinskih in živalskih vrst njihovih habitatov in habitatnih tipov.

Pri pripravi tega dodatka je bil upoštevan tudi 25. a člen citiranega pravilnika, ki pravi, da za operativne programe in druge plane ali njihove dele, ki niso plani s področja prostorskega načrtovanja in se iz njihovega opisa tudi s sklepanjem ne da ugotoviti vseh načrtovanih posegov, ker v opisih ni konkretnih lokacij posegov oziroma iz njih ni razvidna dovolj podrobna vrsta posegov, se pri presoji sprejemljivosti matrika iz priloge 6 tega pravilnika ne izpolni. V tem primeru se za posamezne vsebine iz tega pravilnika podajo strokovne ocene za ohranjanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v skladu z določbo prejšnjega člena. Matrika iz priloge 6 tega pravilnika se mora v takih primerih izpolniti pri presoji sprejemljivosti na ravni podrobnejšega plana ali posega. Presoja vplivov in ocene so tako podane na podlagi strokovne ocene in brez matrik.

6 NAVEDBE O IZDELOVALCIH IN MOREBITNIH PODIZVAJALCIH DODATKA ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI

6.1 IZDELOVALEC POROČILA

Zavita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40
1000 Ljubljana

6.2 SODELUJOČI PRI IZDELAVI POROČILA

VODJA PROJEKTA:

Matjaž Harmel

SKRBNICA POGODBE:

Sabina Cepuš

VODJA PROJEKTA PRIPRAVE DODATKA:

Sašo Weldt

KLJUČNI STROKOVNJAKI:

Matjaž Harmel, univ. dipl. gozd.
Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.
Sabina Cepuš, univ. dipl. ecol.
Aleksandra Krajnc, univ. dipl. geog.
Sašo Weldt, univ. dipl. biol.
Matevž Premelč, univ. dipl. geog.

RAZŠIRJENA EKIPA SODELAVCEV:

Samo Škrjanec, univ.dipl. inž. gozdarstva
Jerneja Harmel, mag okoljskih znanosti (RAvstrija)